

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs polt sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási polt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1913.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Péntek, március 14.

Mai számunk főbb közleményei:

A másodnapos közgyűlés.
Feloszlik a szegedi üzletvezetőség?
Műharag és műháborgás.
Kié a legnagyobb német vagyon?
A lá Tisza ...
A reszketősök vallása.
Szabadságolják a katonákat.

A repriz.

Arad, március 13.

Justh Gyula hazajött az Adria part-
jairól és egy végső rohamra ösztökélte az
ellenzéket.

Megvolt a gyülekezés a néppárt köré-
ben, azután a felvonulás az eddigi sablon
szerint, csak kissé színtelenebbül, mint ed-
digelé, utánna a szemenszedett durvaságok-
kal spékelt műfelháborodás benn a Házban,
Pavlik megjelenésének provokálása, majd
Pavlik tényleges megjelenése, a rendzava-
rók kivezetésének megkísérlése, s végül a
szent szolidaritás elvénél fogva az egész
ellenzék kivonulása.

Ennek nyomában azután a képviselő-
háznak benn maradt része egy óra alatt
megcsinálta a házszabályrevíziót, s ezzel
körülbelül be is fejeződött az a nagy had-
járat, mely az obstrukció végleges letörése
végett a magyar parlamentben megindult.

Az ellenzék az egész vonalon elvesz-
tette a csatát. A parlamenti botrányok teg-
nap reprice is végleg megbukott s azok

száma, kik eddigelé az ellenzék változa-
tos produkcióinak tapsoltak, egyre csökkenik.

Az 1910. évi választásoknak Justh
Gyula azzal a jelszóval indult neki, hogy le-
hengereli a munkapártot. Ez a jövődőlés
nem vált be, s a midőn az ellenzék meg-
tizedelve tért vissza a parlamentbe, az esz-
mék harca helyett legott az obstrukció
rozsdás fegyveréhez kellett nyulnia, hogy
valamiképen felszinen tudja magát tartani.

S jött a véderőreform elleni végnélküli
obstrukció, mely az ország minden jó ér-
zésű emberének a türelmét próbára tette,
majd az obstrukciónak az ellenzék által
provokált letörése és a véderőreformnak
házszabály ellenes megszavazása.

A történelem rohamlépésekben bekövet-
kezett eseményei villámgyorsasággal igazol-
ták ezen mindenki által elősmert szabály-
talanságnak szükségességét, de ugyancsak
igazolták az ellenzéki taktika helytelen vol-
tát, mely utját állotta a parlament rendes
munkálkodásának helyreállítására vonatkozó
minden kísérletnek.

Jött azután a választójogi küzdelem,
melyben a szövetszert ellenzéki pártok a ha-
talom kiküzdésére irányuló törekvésök cél-
jaira ki akarták sajátítani a radikális vá-
lasztójognak harcos hivat, anélkül, hogy a
radikális választójogot megcsinálni — ko-
molyan akarták volna. És eljött a március
negyedik meltságteljes deklaráció s az an-
nak nyomában történt kivonulás, melynek
az lett a következménye, hogy a szocialista
támogatás is elfordult a koalíciótól.

Az ellenzék nem maradhatott benn a
Házban, mert a junius negyedik sérelmek
nem lettek megreparálva, de helyénlevőnek
találta azt, hogy a Lukács-fele sokat szidott
választójogi reform tárgyalása elől elvonul-
jon s ezáltal ezen reformnak a tervezett
alakban való létesítése elől minden akadályt
elhárítson.

Ha az ellenzék március negyedikén
nem vonul ki a magyar képviselőházból
és komoly ellenzéki munkával vesz részt
a választójog megalkotásában, tudj' Isten
nem-e másképen néz ki ma ez a törvény,
s nem-e kerül bele a törvénybe nem egy
demokratikus irányu módosítás s nem-e
lett volna talán elérhető a korhatárnak va-
lamelyes leszállítása. Ha tegnap nem korcs-
mai jeleneteket rögtönöz az ellenzék s
nem hagyja el egy órai hangtorna és pa-
rázs szitkozódások után a teret, nem-e
lehetett volna a házszabályreform terén is
nem egy kompromisszumot elérni?

Nem közelfekvő-e a kérdés, hogy va-
jon ennek az ellenzéknek komolyan kel-
lett-e a demokratikus választójog, s hogy
nem-e volt kényelmesebb reá nézve a
házszabályreform kérdésében is a mártir-
szerep, a komoly céltudatos munkánál.

A Ház március idusán tart újabb ülést
a főrendiház üzenetének átvétele végett.
Ezen a napon fejeződik be az a nagy
küzdelem, mely a közelmúltban Magyar-
ország politikai életét dominálta.

Elfoglult lélekkel töprengünk azon, va-
jon most már egy áldásos munka és fej-

A jövő.

Irta: Berkes Imre.

László sietve fordult be az alacsony ház ka-
pujához. Bacsőngeitelt és amikor a szobaleány kinyi-
totta az ajtót, megkérdezte tőle, hogy Erzsébet
kisszony itthon van-e.

— Itthon.

— Jelentsen be.

Letette a kalapját és a felöltőjét. Aztán be-
lépett a kisszony szobájába.

Ketten voltak a kis szobában. Egyszerű kis
fészek volt, rendes és házias, olyan, mint Erzsé-
bet. Eleinte közönyösen beszélgettek, majd László
hirtelen, komolyan nézte végig a leányt és így
szólt:

— Valamit akarok magának mondani. Most
nem tréfálok. Másról akarok beszélni, mint amiről
eddig distúrgáltunk. Meghallgat?

— Meg.

Figyeljen rám. Száraz és hideg leszek. Ne
ijedjen meg. Ez egyszer tréfákkal sem mulatta-
tom. Maga sok regényt olvasott. Képzelve magát
valami romantikus regény hősnőjének, ha a szíve
tiltakoznék az ellen, hogy én ilyen hangon beszél-
lek magával.

— Nem tiltakozik.

— Köszönöm. Akkor kezdhetem... Tizen-
két éves voltam, kisszony, igénytelen diák,
akit senki sem vett észre. A sétateren meglát-
tam egyszer egy leányt. Az is olyan lapró és
igénytelen volt, mint én. Attól a naptól
kezdve, amikor megláttam, esodálatos, de
mindig rád gondoltam. Éjjel nappal, az utcán, az
iskolában, mindenütt. Csak hetenként láttam, min-

dig a sétateren és végtelenül boldog voltam, ha
észrevett és reám mosolygott, ha szóba állt ve-
lem. Szívembe zártam képét és lelkem megresz-
ketett a hangjától. Mindig magam előtt láttam
édes kis termetét, pajkos mosolyát. Százszor leir-
tam a nevét, százszor futottam utána. Nem men-
tem a vásott diákok közé, gyűlöltem ezeket a
féktelen, vad fiukat. Őt vártam homályos utca
sarkon, a sétater szögő fái alatt és az ő háruk
előtt. Sohasem jött máskor, csak egyszer, vasár-
nap, akkor is a sétaterre, sok fehér ruhás kis
leány társaságában. És én ezeket is gyűlöltem,
ezeket a fehér ruhás angyalkákat, mert miattuk
nem beszélhettem vele zavartalanul soha. Ő tudta,
hogy szeretem, tizenkét éves szívem naivitásával,
melegen, főltszen — és ez büszkévé tette, hogy
neki van lovagja, ideálja, de a többinek nincs.
Ostoba voltam, mint egy kis Werther, bolondsá-
gokon járt az eszem, sóhajokkal kínostam ma-
gam. Otthon észrevették, hogy valami bajom van.
Azt hitték, beteg vagyok. Doktorhoz küldtek, nyag-
gattak, de ez mitsem használt. Egyszer aztán
vége szakadt ennek a bolond betegségnek. Ma-
gam sem tudom, hogyan. Elfeledtem, nem gon-
doltam rá, vége. De azóta valami árt éretem a
lelkemben.

Erzsébet ráemelte gyönyörű szemét Lászlóra,
de nem szólt semmit.

— Folytatom... Tánéiskolás diák voltam
már, serdülő, pelyhes állu kamasz. És ekkor
föltámadt bennem újra a régi érzés. Szőke
leányka volt, talán tizenöt éves. Csodás ruhá-
kat hordott, végtelenül énom kesse volt, nagy,
ari házból való. Hogy festhettem én mellette,
én, a rengyos, kopot, esetlen én, mellette, a

parfümös kis tündér mellett... Kinevetett, kacagó
szemével megvetően mért végig, aranyos hangjá-
val fülszínkeket szurt a szívembe. De én rajong-
tam érte állhatatosan, sompolyogtam utána, elebe
vágtam, hogy lásson, órákig álldogáltam az ablaka
alatt, betolakodtam hozzájuk, én, a senki, a nagy
uri ház selymes, puha leányszobájába. És nem
akartam, nem tudtam megérteni, hogy rajongá-
som ostobaság, égő vágyam meddő, mint mikor a
kóró a nyiló rózsával akar versenyre kelni... Meg
tudtam volna ölmi ezt a nyiló rózsát, kegyetlenül,
cinikusan, bántódás nélkül. Mert megalázott,
semmibe sem vette rajongásomat. És ekkor vala-
mi égő gyűlölet támadt föl bennem. Rajongtam
érte, de gyűlöltem, imádtam és harag nélkül nem
gondoltam rá többé soha. S a gyűlölet lassan
kiölte belőlem a szeretetet, kerültem, fázott a
bensőm, ha láttam — aztán őt is elfeledtem.
Akkor fészkelte meg bennem egy veszedelmes in-
dulat. Ő tanított meg a gyűlöletre.

Erzsébet komoly, bus szemével mintha tovább
biztatta volna a férfit.

— Nagysórára benn éltem a sajgó város
forgatagában. Megint szerettem. Törékeny leány
volt, izzó szemű, esábitó mosolyú ördög. Tízón
találkoztunk, lopva suttogomban, senki sem ismerte
szenevedélyünket. Csak neki éltem, érte faradtam,
kóhó volt a lelkem. És szeretett möhön, vágya-
sozással, újabb tűzzel. Éjjel a nappalért sirtam,
nappal az éjszakát vártam mindegyik új gyönyört
adott... Aztán egymagamban szeltem át az éjsza-
kat, busan kóboroltam néphosszat, eszben, vihar-
ban álldogáltam az utcákon, verseket írtam,
— nem jött többet. Megesalt. Hőnapokig, vagy
talán évekig is eltartott, amíg elfeledtem. De

lódés korszaka következik-e e sokat hánytatott országra. Az ellenzék által rendezett változatos színjátékok tegnapi reprize is megbukott. Kíváncsok lennének már, hogy ez a műfaj örökre letűnjön a magyar közélet színpadáról.

Spectator.

Műharag és műháborgás.

(Fáradt zenebona a képviselőházban. — Felmelegített szenvedelmek. — Munkában volt az ellenzék.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 13.

A nagy esemény megtörtént, de várakozásunk ellenére egyáltalán nem vehető össze az énnödi gyűléssel, ahol az ország köveit felboncolták. A véresnek készült ellenzéki tüntetés a szokott sablonnal végződött. Mindössze annyi volt a különbség, hogy a zeneszerzők ezúttal kimaradnak a szereplésből, csak Ráth Endre árva sipja hangzott fel az ellenzék nagy lármájában.

Justh Gyula már reggel tíz órakor bejött a Házba, és elfoglalta helyét az első sorban. Utána őt perccel bevonult az ellenzék a nélkül azonban, hogy igyekezett volna bevonulásának a szokott ünnepies színezetet adni. Az első padsorban Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár gróf, Semrécányi György és Ságthy Gyula foglaltak helyet. Mindössze körülbelül 70 ellenzéki képviselő jött el a mai emlékeztetésnek azánt gyűlésre.

Tisza István gróf elfoglalta az elnöki széket és megnyitotta az ülést. Ekkor Lovászy Márton szólásra jelentkezik saját pártjének pokoli lármája közben és anélkül, hogy az elnök jogot adott volna rá, formális szónoklatot mond, a melyet azonban sajátzserű módon, épen az ő oldalán ülők lármája tesz érthetlenné. A munkapárt hatalmas táborán némán, szótlanul ül a helyén, a legerősebb provokálásra is hangtalan némasággal kíséri Lovászy beszédét. Az újságírói karzatra azonban Lovászy szónoklatából csak egyes szófoszlányok jutnak el.

A közbejáratok élénk kórusa kíséri Lovászy töredezett beszédét.

Éreztem, hogy az igazi élet egyik útján jártam vele együtt: a szóta keresem ezt az utat, de nem talalom.

Erzsébet elpirult a hirtelen lehorgasztotta a fejét.

— Most már tud mindent, több titkom nincs. Csobro: kötök három virágból és ezt a csokrot majd magának adom. Gyönyörű virágok lesznek benne. Az egyik ibolya: az én gyermeklelkem nai vitása. A másik a magas hegyeken virító tűzliom: ifjúságom rajongása. A harmadik kinyílt rózsá: a férfi szenvedélye. Három érzés egy tiszta, ilatos esokorba köve, három nyíló, eleven, reszkető virágzás! Magának szán'am. Elfogadja?

A leány bátran emelte föl a fejét s az ajkán öszintésé: ragyogott.

— E fogadom.

— Köszönöm.

László fölállt.

— Most bucsút veszek magától. Isten vele. De visszajövök. Lehet, hogy holnap, lehet, hogy csak évek múlva. Akkor majd átadom a virágokat.

Megfogta a leány reszkető kezét s a szemébe nézett.

— Biztosan elhozom. Várjon.

Aztán elcsúszott.

Erzsébet elcsúszott. Kihámult az ablakon s nézte Lászlót. Sokáig ott merengett, a férfi már régen eltűnt, ő még mindig az ablaknál állt.

— Ő, — sohajtott föl titkon, — elhozza-e?

Bement kedves szobájába. Dolgozni akart, de nem tudott. Mi dög László vallomására gondolt, a három virágszála s haraggal kergette el magát a vallomás elmúlt alakjait, ezeket a gonosz teremtményeket, akik miatt már megtépettán került hozzá — az ő jövője.

Lovászy után Ábrahám Dezső emelkedett szólásra és pártjének hasonló zajongása közben mond beszédet, melynek egy szavát sem érteni.

Tisza egy ideig nyugodtan hallgatja a zenebonát, végre látható, amint int a gyorsíróknak és a munkapártnak. Nyilván indítványt tesz arra, hogy a zajongókat, elsősorban Lovászyt, a mentelmi bizottság elé utasítsák. Lovászy tovább folytatja beszédét, egyre gyengülő, rekedt hangon. A kórus megerősíti a már már csüggedőt:

— Tolvajok! Gazemberek!

Végre, amikor kifogynak már a különben sem nagy változatosságú kardalból, egyhangulag, szinte ritmikus nótá gyanánt éneklük:

— Só. Só. Só. Só.

Tisza ekkor föláll. Az ülést — úgy látszik — fölfüggesztette. Amint Tisza elhagyja a helyét, lassanként a munkapártiak is kimennek az ülésből. Most már nyilvánvaló, hogy következni fog a rendőrség.

A mentelmi bizottság összetül és kilenc képviselőt kitilt a Házból.

Amint a munkapártiak kivonultak, az ellenzéki vezérferfiak szintén sorban elhagyták a termet. Kiment Apponyi Albert, Tóth János, Szentiványi, Zichy Aladár.

A bentmaradt ellenzékiek annál fesztelenebbül folytatták a kormány és a többség gyalázását.

Ekkor megjelenik a rendőrség Pavlik rendőrfelügyelő vezetésével.

Zichy Aladár az írói karzatra ment, hogy onnan biztassa az ellenzéket a terem elhagyására. Mielőtt azonban megszólalhatott volna, Justh Gyula, akinek részére végre sikerült csöndet teremteni, formális szónoklatot mondott, amelyben figyelmezteti a rendőrséget, hogy nincs joga egyetlen képviselőnek a kivezetésére sem. Ebből a Házból törvény és jog szerint egyetlen képviselőt sem szabad úgy kiutasítani, hogy törvényhozó jogától megfossszák. Minthogy ő nem hagyhatja cserben azokat, akiket az elnöki önkény a Házból eltávolított, felszólítja hivat, hogy vele együtt hagyják el a termet, de ünnepiesen kijelenti, hogy minden, az erőszak után hozandó határozatot érvénytelennek és törvénytelennek fog tartani.

Az ellenzék zajosan megéljenezte Justhot. Eltávozóban még megismétlődtek azok a közbeszólások, a melyek Lovászy és Ábrahám szónoklatát: kórusként kísérték. Valamennyinek az volt a veleje, hogy a rendőrség azokkal a tolvajokkal foglalkozzék, a kik a Ház tulsó oldalán vannak és ne a becsületes politikusokkal. Feltizenegy órakor vége volt az egész színjátéknak. Az ellenzék kivonult és fölhangzott Pavlik parancsszava:

— Örösz utánam!

A parlament előtt.

A parlament környékén ma nyoma sem volt annak, hogy ismét nevezetes ülésre virradt a képviselőház. Meleg napfény simogatta végig a nagy palotát körülölelő térséget, de ebben a szép tavaszi sugárzásban — némány rendőrön és csendőrön kívül — nem gyönyörködött itt senki. Nem volt katonaság, nem villogott a Mannlicherok végén a szurony, amely elriasztotta volna az érdeklődőket: mégsem akadt közönsége a magyar parlament mai nagy látványjának.

Március negyedikén már reggel hat órakor olyan volt a Ház tájéka, mint egy katonai tábor az elhatározó cseta reggelén. Ma kilenc órakor egy lélek sem mutatkozott a rendfontartóin kívül. Negyedtíz körül kezdtek szállingózni a munkapárti képviselők és jött a karzatok közönsége. Javarészt elegáns ruhájú asszonyok, leányok, miszterek, képviselők hozzátartozói.

Háromnegyedtíz volt, amikor dőcögő konfliktuson a Ház első baktatott az első ellenzéki: Vássonvi Vilmos, fegyveres apródja, Bródy Ernő társaságában.

Néhány perccel később, egyedül és gyalog megjött Apponyi Albert is. Vássonvi rögtön hozzája szegődött és együtt sétálgattak, amíg végre megérkezett Justh Gyula vezetésével az ellenzéki

tábor. Körülbelül ötvenen lehettek csöndesen, némán jöttek. Ezúttal nem szegődött hozzájuk szokott kíséretük, az utca fiatalága sem. Elcsúszott tizenöt husz fenéképező-gép, az ellenzéki képviselők bevonultak a Házba. Kívül, a nagy tere ismét reáéledt az unalom.

Ha lettek volna érdeklődők, meglepődéssel látták volna, hogy harminc perccel később már ismét az utcán volt a kis ellenzéki csoport. Az a két három ember, aki arra vetődött, kíváncsian találgatta: kitiltották-e, kiverték-e a Házból az ellenzéket, vagy pedig úgy távozott-e az ülésről a maga jószántából...

Gyülekezik az ellenzék.

A tegnapi ellenzéki pártterkezetlen történet megállapodás szerint az ellenzéki képviselők a néppárti klubban találkoztak. Elsőnek Justh Gyula jelent meg negyedtizen órakor és azután lassanként szállingóztak be a képviselők. Formális tanácskozás nem volt, de kisebb csoportokban beszélgettek a taktikáról. Negyedtíz órakor 45—48-an lehettek együtt. Nem jött el sem Kcsuth Ferenc, sem Apponyi Albert, sem Rikovsky István, de többen értesítették a néppárt elnökét, Zichy Aladár grófot, hogy egyenesen a Házba menjen. Őt perccel féltíz előtt Justh arra kérte a képviselőket, hogy máskor a Ház ülése előtt egy órával előbb jelenjenek meg a klubban. Azután ezt mondta:

— Most pedig talán mehetünk!

Fölszedelőzködtek az emberek s gyalog, lassan, csöndesen megindult a Dunaparton a menet a képviselőház felé. A régi lelkesedésnek nyoma sem volt. Mogorván ment a kis csapat. A Zoltán utcáig semmi incidens nem történt. Kisebb munkáscsapatok és a fiatal suhancok verődtek össze és itt hallatszott el először: *Éljen Justh Gyula!* Gyöngye viszhangja volt. Egy munkás teletorokkal kiabálta:

— Vesszenek a sónyalók!

— Vesszenek, vesszenek! — kiáltotta három négy ember utána. Egy fiatal, vékony tenorhang elküldte:

— Éljen a szövetséget ellenzék!

— Éljen a hitelszövetkezet ellenzék, — mondotta egy másik hang.

Ezután már gyéribben hallatszott föl: *Éljen Justh Gyula!* Justh minden éljenzésnél megemelte a kalapját. Így a képviselőház előtti sétatert megkerülve mentek be a Házba és a kapu előtt találkoztak Apponyi Alberttel és Tóth Jánossal. Az ellenzék száma ekkor körülbelül 52—56-ra volt tehető.

Folyosói készülődés.

Arra a hírre, hogy az ellenzéki pártok ma reggel már félkilenc órakor gyülekeznek a néppárti körben, hogy onnan a képviselőházba fölvo-nuljanak, a munkapárt tagjai szótén már reggel felkilenkor siettek a képviselőházba. Kilenc órakor már mintegy száz munkapárti képviselő volt együtt, féltíz órakor pedig már száznegyvenkét jelenlévőt számláltak meg.

Tisza féltízkor érkezett a Házba. Már lenn a kapuban várta Pavlik rendőrfelügyelő, aki jelentést tett neki a rendőri készenlétről. Tisza meghallgatta a jelentést s azután az elnöki terembe vonult vissza, a hol csak Baöthy és Szász alelnököket fogadta.

Kora reggeltől fogva a Házban volt Angyal József báznagy is, aki személyesen ellenőrizte, hogy vajon jól vannak-e beáruva a karzatokról a folyosókra nyíló összes ajtók? A karzatokra igen mérsékelt számban adtak ki jegyeket a tegnapi napon, ma pedig az elnök intézkedésére teljesen be-szüntették a jegykiosztást.

Kilenc óra negyven perckor jelent meg az első ellenzéki a Házban, Beck Lajos Justh párti képviselő. Par perc múlva érkezett Polónyi Géza, a ki háromnegyed tízkor jött be a Házba. Az újságírók kérdésekkel árasztották el. Különösen az iránt érdeklődtek, hogy a legutóbbi ülésen a rezolúció alkalmával miért nem jelent meg Polónyi a Házban.

— Azért kérem — felelte Polónyi — mert akkor nem csináltak semmit, most pedig csinálni akarunk valamit.

Polónyi Géza után Vássonvi Vilmos érkezett a Házba. Pont tíz órakor vonult föl aztán az ellenzék zöme Justh Gyula vezetésével. Az ellenzéki vezér Bakonyi Samu, Lovászy Márton, Fernbach Károly képviselők kíséretében érkezett meg. Az újságírók élénken megéljenezték a fölgyógyult Justhot. Ezután érkezett Zichy Aladár gróf, majd

egy nagyobb csoport élén Apponyi Albert gróf. Ekkor már mintegy kilencven száz ellenzéki képviselő volt együtt. Andrássy Gyula gróf sógorának, Vay Ádám grófnak, temetése miatt nem jelenhetett meg.

A munkapárti folyosón tíz óra óta az a hír terjedt el az ellenzék takarójáról, hogy mindjárt az ülés elején több ellenzéki képviselő egymásután föl fog szólalni és valamennyien éks támadásban részesítik a kormányt. A Justh párt részéről Lovász Márton, a Kossuth-párt részéről Dész Zoltán, a néppárt részéről pedig Zichy Aladár gróf fog hír szerint felszólalni. A többség ezzel szemben folyosói beszélgetés közben úgy állapodott meg, hogy a néma hallgatás állaspontjára helyezkedik és egy árva szóval sem ül föl az ellenzéki provokálásnak.

Közdődik a vihar.

— Az ülés-teremben. —

Pont tíz órakor Justh Gyula bement az ülés-terembe, a hova egyelőre csak két-három ellenzéki képviselő kísérte. Justh egyenesen a szélső baloldal első padsorába ment és szokott helyére állt le. Bevonult az egész munkapárt is, a jobboldalon és a középen mintegy száznegyven-százötven képviselő helyezkedett el. Öt perc múlva bevonult azután az egész ellenzék. Apponyi Justh Gyulához sietett és kezét szorított vele. A kormány tagjai közül még csak Balogh Jenő igazságügy-miniszter volt jelen.

Tíz óra hét perc. Tisza megjelenik az elnöki emelvényen. Mintegy tíz munkapárti képviselő körülvesszi.

— Az ülést megnyitom, — szól az elnök.

Lovász Márton fölugrik.

— Álljon meg egy szóra!

Erre óriás lármát tör ki, amelyben nem lehet az elnöknek egy szavát sem hallani.

— Csak tisztekezzé és törvénytisztelő ember ülhet itt, szól Lovász kiáltozva.

— Rendreutasítom! — kiált Tisza.

— Mennyit kaptak a só árából? — kérdezik balról.

A nagy zajban Lovász beszédéből csak egy-két szót lehet érteni:

— Azzal vádolom a miniszterelnököket, hogy állami vagyont tulajdonított el.

A baloldal tapsol.

— Rendreutasítom! — kiált az elnök.

(A mentelmi bizottság elé!)

— Tolvajok! Tolvajok! — kiáltja a baloldal.

Az elnök nyugodtan ül helyén és egymásután rendreutasítja a kiáltozókat.

— Mennyit kaptak a lopott pénzből? — kiáltják most balról.

— Sötiszték!

Az elnök még mindig nyugodt.

— Mibe került az aradi választás? — kiáltja Ráth Endre.

Az elnök rendreutasítja.

A munkapárt teljes csöndben ül a helyén. — Mennyi maradt a lopott pénzből a vesérek zsebében? — kiáltja ismét Ráth Endre.

Az elnök kezében a házszabályokkal indítványt tesz, hogy több képviselőt a mentelmi bizottsághoz utasítson a Ház.

A jobboldal föláll: Az indítvány el van fogadva!

— Pénzkiosztás lesz megint! Szavazni! — kiáltják balról.

Bikády Antal fölugrik:

— A tolvaj gazembereknek nem a miniszterelnöki és nem az elnöki székben a helye!

Az elnök Bikádyt is rendreutasítja.

Most már Justh Gyula is hadonászik és lármáz. A nagy zajban Lovász nem bírja beszédét folytatni.

— Ilyen piszkos miniszterelnöke még nem volt az országnak, — kiáltja Huszár Károly néppárti.

Tisza percekig csenget.

— A vezérúr mit csenget! — kiáltják balról.

— Rendre! Rendre! — kiáltja folyton Kabinyi Géza.

— Kecskék, sőt nyálni, — kiáltja Ráth Endre.

Az elnök indítványozza, hogy Ráth Endrét a mentelmi bizottsághoz utasítsák. A munkapárt föláll: az indítvány el van fogadva.

Lovász tovább beszél, de szavait még most sem lehet érteni, csak egyes szavak hangzanak ki belőle:

— Bizonyítást követelünk!

— Só! Só! Só! — rugja az egész baloldal.

(Az ülés fölfüggesztése.)

— A köztisztesség, a becsület nevében felszólítom, hogy rögtön távozzék a miniszterelnök a helyéről.

Lovász a kiáltással befejezi beszédét. Most Ábrahám Dezső kezd beszélni:

— Tisztelt urak!...

De a következő szavait már nem lehet hallani.

— Rendre! Rendre! Eláll! — hangzik jobbról.

Tisza István gróf elnök negyedórai zajongás után fölfüggesztette az ülést, lement az emelvényről óriási tombolás és a munkapárt tapsai között.

Még csak tíz óra tizenöt perc és már elérkezett a Ház az első szünethez.

Mikor az elnök kifelé indul, a baloldalon valaki egy automobil trombitát nyekereget.

(Kizárások. Jön Pavlik.)

A szünet alatt Tisza saját hatáskörében intézkedett, hogy a rakoncátlankodó képviselőket kizárják az ülés-teremből és ha nem akarnak a felszólításra távozni, a rendőrök kivezessék a Házból. Tisza ilyenformán a Házból való kizárásra ítélte: Ábrahám Dezső, Batthyány Pál, Bikády Antal, Csúha István, Lovász Márton, Ráth Endre, Justh János, Sümei Vilmos és Kun Béla képviselőt. Egyidejűleg arra az eshetőségre, hogy ha a kitiltott képviselők nem engedelmeskednének, Tisza intézkedett, hogy a rendőrség készen legyen.

A rendőri csapatok a Ház pincéjéből csakugyan felvonultak a folyosóra, ott elhelyezkedtek és várták az elnök további parancsait.

Az ellenzék a szünet alatt bennmaradt a Házban és tovább folytatta a zajongást.

(Az ellenzék egyedül.)

Mialatt a mentelmi bizottság tárgyal és Tisza intézkedett, a teremben ismét helyreállt a csend és a nyugalom. Helyén marad a munkapárt és az ellenzék egyaránt.

Több munkapárti képviselő a miniszterelnökhöz megy, mire a baloldalon fölkiált Pozsgay Miklós:

— Mennek sőt nyálni!

Majd csöndesen arról kezd tárgyalni az ellenzék, hogy mindjárt jönnek a rendőrök és hogy egyelőre tíz ellenzékit vezetnek ki.

— A tolvajt harmincezer rendőr őrzi, — kiált föl Förster Ottó — a pénzt meg senki.

Ezen nevettek, de egyébként csöndben maradtak.

Lassankint ritkulni kezdettek a jobboldali padsorok, a munkapártiaknak körülbelül a fele kiment a teremből.

Justh Gyula körüljárja a táborát, mire nagy éljenzés hangzik föl a baloldalon:

— Éljen Justh Gyula! Éljen.

Tíz perc szünet után bevonulnak a rendőrök a terembe.

— Éljen Elek Pál! Éljen a sóhálvány! — kiáltják.

Apponyi, Tóth János, Ságby Gyula és Szentiványi Árpád kimennek a teremből. Több Kossuth-

párti képviselő követi ezt a példát. Kimegy a teremből Zichy Aladár gróf is.

— Azt a citeranyaku örményt tartóztassák le! — kiáltja Fráter Lóránd a rendőröknek.

— A miniszterelnök a zsvány és az önök hivatása, hogy zsványokat fogjanak el! — kiáltják balról.

— Menjenek és fogják el a miniszterelnököket.

(Pavlik az ellenzékhez.)

Kétszáz rendőr áll szemben az ellenzékkel, Pavlik felügyelő beszélni kezd:

— Kérem azokat az urakat, a kiknek a nevét fel fogom olvasni, szíveskedjenek a Házból távozni.

A munkapárti képviselők ekkor csaknem mind kimentek az ülés-teremből. Csak négyen-öten voltak benn a rendőrök ketős sorfala mögött.

Zichy Aladár gróf bemegy az újságírók karzatára és onnan kiált le az ellenzékhez:

— Halló! Halló! Jertek ki innen! Nincs értelme, hogy itt maradjatok!

Justh Gyula föláll és a rendőrökhöz fordulva a következő beszédet mondotta:

— A kormánynak nincs joga, hogy innen csak egyetlenegy képviselőt is fegyveres erővel eltávolítson. Miután most a rendőrfelügyelő ur parancsot kapott, hogy néhány képviselőt innen jogtalanul, törvénytelenül, erőszakosan eltávolítson, és miután ő ezt a parancsot végre is szándékozik hajtani, mi tiltakozásunkat kifejezve tovább a Házban nem maradhatunk.

— Ebben a becsutelen Házban nem maradhatunk! — kiáltja közbe Szmeccsányi György.

— Lopott pénzen vásárolt Ház! — kiáltja Kovácsy Kálmán.

Justh folytatja beszédét:

— Tiltakozásunk kifejezése mellett távozzunk. Minden ezután következő ténykedés ellen tiltakozunk és minden hozandó határozatot eleve is törvénytelennek és érvénytelennek deklarálunk. (Az ellenzék kivonulása.)

Justh erre kifelé indul a teremből és követi őt az egész ellenzék óriás lármában.

— Tolvajok! Söhivatal! — kiáltják.

— Sőtolvajok, Isten veletek! — kiáltja Ráth Endre a teremben maradt néhány munkapártinak.

— Most már kinevezhetik Lukácsot salátnai grófnak! — kiáltja az ellenzék.

Majd a rendőrökhöz fordulnak:

— Nem tudják önök, hogy a lopás hivatalból üldözendő cselekmény?

Féltizenegykor az utolsó ellenzéki is kivonult az ülés-teremből.

— Örösz vigyáz! — kiáltja Pavlik rendőrfelügyelő. — Utánam!

S az ellenzék után a rendőrök is kivonultak az ülés-teremből.

(„Nem tudom nézni!”)

Mikor Apponyi Albert gróf, Ságby Gyula, Szentiványi Árpád és Hammersberg László kifelé indultak, a folyosón találkoztak Polónyi Gézával.

— Te is elmegy? — kérdezte Polónyi.

— Igen, — felelt Apponyi — nem tudom ezt nézni.

Közben Papp Zoltán utána szaladt a csoportnak és ezt kiáltotta Apponyi után:

— Kegyelmes uram jöjj vissza, a te megjelenésed legalább még egy lökést adna odahenn a demonstrációnak.

— Nem, mondta Apponyi, rendőrök vannak ismét a Házban, én nem fogok velük dulakodni.

S Apponyi csakugyan elment Szentiványival, Hammersberggel és Ságby Gyulával.

Tisza és Szabó.

— Jelenet a folyosóról. —

Az ellenzéki képviselők távozása után még ott maradt Szabó István a győr számolyi kerület

Kossuth párti képviselője. Roppant izgatott volt és izgalomban hirtelen a munkapárti folyosó felé rohant, ahol egyszerre csak Tisza István gróffal találkozott szembe. Izgatottan kiáltotta Tisza felé:

— Kikérem magamnak, hogy ha mi távozzunk, azt ti a mi gyávaságunk rovására írjátok. A házszabályok szerint való cselekedetünket ne írjátok a mi férfiúi bátorságunk rovására!

Szabó egészen ki volt kelve magából, arca verejtékes és sápadt volt és több munkapárti képviselő ijedten, gyorsan csoportot formált Tisza körül. Szabó a végsőig feszült szenvedelem hangján folytatta:

— Férfi a férfinak ne akarjon imponálni. Nekem nem imponál semmiféle férfi, nekem csak a tisztességes ember imponál!

— Helyes, igazad van, — mondták a munkapártiak és még meg is éljenesték az izgatott Szabót. A pillanatnyi szünetet fölhasználta Tisza, hogy az izgatott képviselőt megnyugtassa és így szólt hozzá:

— Most én tettem le a garast, — hallgass meg, kérlek. Sokkal több erkölcsi bátorság van bennetek, akik ezeket így elmondjátok, mint azokban, akik csak ugratnak benneteket, mert hiszen az kétségtelen, hogy valóban csak ugratnak benneteket, amit én nagyon sajnálok.

— Kérlek, — felelte ingerülten Szabó — mindenki úgy tess, ahogy akar és én nem töröm el, hogyha feriatk valahonnan eltávoznak — fölteszik rólok, hogy ezt akár gyávaságból, akár férfiatlanságból teszik.

— Erről szó sem lehet, — mondta Tisza — hiszen ismerem neked: azzal a váddal szemben, mint hogyha minapi magatartástokat bárki meggyanúsította volna, kijelenthetem, hogy senki sincs, aki az ellenzéknek ezt a magatartását ne tartand teljesen megegyezőnek — hát mondjuk... a parlamentti illemnek.

Tisza elhővözött, az újságírók pedig érdeklődve fogták körül Szabót, hogy mi izgatta föl ennyire.

— Szolgálaton kívüli huszárkapitány vagyok, — mondta Szabó és nagyon felizgatott az a felelem, hogy engem, a katonát, a távozásomért bárki gyávasággal vádolhatna, mikor a képviselőtársaimat meg a folyosóról is kitaszkolják.

Ugratók dolgoztak...

Egy hírlapíró kérdést intézett Lukács László miniszterelőadóhoz, hogy mi a véleménye az ellenzék mai viselkedéséről. Ő excellenciája a következőket válaszolta:

— Nagyon sajnálatosnak tartom, hogy ezek a jelenetek itt ma újlag lejátszódnak. Ez nem a megoldás útja. Apponyi Albert gróf a múltkor alkalmasabb és helyesebb úton haladt. Látszik különben, hogy az ellenzék mennyire érezte ma gyöngeségét és főlepesének helytelen voltát. A legnagyobb részben meglátszott, hogy akarata ellenére vesz részt ebben a játékban. Ugy látszik, egy pár izgatott van, a ki nem hagyja az ellenzék nyugodni és a ki nem engedi, hogy okosabb és a politikai következményekben célzzerűbb, helyesebb megállapodásra jussanak. A munkapárt rendkívül erősnek mutatkozott ma is. Ha arra számítottak, hogy ezt a partot meg lehet talán bontani, a mai napon láthatták, hogy mennyire téves ez a főfogásuk.

A munkapártion érthetetlennek és nevetségesnek mondták az ellenzék mai viselkedését. Általános volt a folyosón az a nézet, hogy az ellenzék mostani taktikájával még azt a kis reno-méját is leronotta, amit a múltkor, ünnepies demonstráció al szerzett.

— Mi célja volt, mondták a munkapártiak, a múltkor az elvi tiltakozásnak, ha most megint a rendezáshoz folyamodtak.

A talaban műharagnak és műfölbáborodásnak minősítették az ellenzék mai tiltakozását. Olyan fáradt és erőtetett volt szerintük az egész zene-bona, meglátszott rajta, hogy jégre tett és újra fölmelegített szenvedelmek működtek mögötte.

Az ülés tovább folyik.

A zajos jelenetek után ismét nagy csöndesség következett. A munkapártiak lassankint be-szállingóznak az üléstérre és csöndesen beszélgetnek az im n lezajlott jelnetről.

Háromnegyed tizenegyre Tisza István újra megjelenik az elői emevényen és ismét megnyitja az ülést a következő beszéddel:

— Tisztelt Ház! A mai ülés kezdetén a Ház egyes tagjai részéről ismét oly rendezes rendezá-sai ülések merültek föl, a melyekkel szem-

ben a házszabályokban rejlő egyéb eszközök ki-merítése ellenére nem voltam képes az ülést ren-des menetét az 1912. LXVII. törvényekben le-fektetett eszközök igénybevétele nélkül biztosítani. A mint méltóztattak látni, nem az előadás igény-kezetén mult és csak huzamosabb ki-érteket után folya modott az elnök atörvényekben rendelkezésére bocsátott hatálmieszközökhöz. (Elenkheveslés.) Miután azonban kénytelen volt az elnök 1912. LXVII. t. c. első szakaszának negyedik pontja értelmében eljárni, ugyanazon szakasz rendelkezéséhez ké-pest intézkedésemel tudniillik azt az intézkedése-met, hogy a rendet zavaró képviselők és pedig Bihády Antal, Bosnyák Géza, Csuhá István, Jusih János, Kun Béla, Lovász Marton, Ráth Endre és Sümegi Vilmos képviselő urak a Házból karhatalommal eltávolítottak, jóváhagyás végett a képviselőház elé terjeszttem. Kerem a Ház, méltóztassék az elnöknek ezt az intézkedését jóvá-hagyólag tudomásul venni. (Helyeslés.) Miután a törvény előírja, hogy a szavazásnál a kitiltottak olybá veendőek, mintha a jóváhagyás ellen sza-zastak volna, a szavazásban tényleg résztvevő képviselők számbavétele szükséges. Kérem tehát azokat a képviselő urakat, akik az elnök intéz-kedését jóváhagyólag tudomásul veszik, szivesked-jenek fölállni.

Az egész munkapárt fölállott. Az elnök el-rendelte a szavazatok megszámlálását. Ennek megtörténte után így hirdette ki az eredményt az elnök:

— Összeszámlálván a szavazatok, konstá-talom, hogy a Házban összesen kétszázötvenhat képviselő van jelen. (Zajos eljenzés.) Ezek közül az elnök nem szavazott, kétszázötvenöt képviselő pedig az elnöki intézkedés jóváhagyó tudomásul-vétele mellett szavazott. (Zajos fölkiáltások! Ezen az elnök.) Ennek folytán a Ház az elnöki intéz-kedést a törvényben előirt többséggel jóváhagyóan tudomásul vette. (Zajos eljenzés.)

Az elnök ezután bemutatta a napi előter-jeszteseket, majd áttért a Ház a napirendre. A tegnapi letárgyalt törvényjavaslatokat harmadik olvasásban is megszavazták a mai ülés jegy-zőkönyvének erre vonatkozó részét hitelesí-tették.

Egynegyed tizenkettő volt, mikor a házsa-bályok módosítása került sorra. Erről lapunk más helyén írunk.

A reszketősök vallása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Békéscsaba, március 13

Furcsa új szekta van elterjedőben Csaba gyárvárosában Erzsébethelyen is. Az új szekta hí-veit a nép reszketősöknek, vagy tótul traszancik-nak hívja. Nemrégiben egy csabai lap redakció-jába beállított egy erzsébethelyi ember.

— Kérem — mondta — tessék kitenni az újságba, hogy milyen furcsa vallás kezd minálunk terjedni. Már vannak vagy harmincan benne. Különb emberek. Mindig összegyűlnek vasárnapon-kint közel hozzám, a Kállaiék házában és isten-tiszteletet tartanak. De kicsoda lármával! Verik a mellüket, ugrálnak és különösen énekeket kiabálnak. És csakugyan kiabálnak, nem szépen énekelnek, mint más jótét lélek. Valóságos csödü-let van a ház előtt sokszor. Eleinte csak nevet-ték őket, de már mindig többen és többen lépnek be a traszancik közé.

Mit jelent az?

— Hát „reszketős” t.

— Ugy hívja őket a nép?

— Ugy.

A reszketősök felekezetük alapítását való-szintűleg az amerikai quakerektől vették. A quä-ker szó angolul szintén reszketőst jelent. Ez a szekta körülbelül 50 évvel ezelőtt alakult. Hívei nagyon vallásos emberek, akik bűneikért még itt a földön meg akarnak bünhődni, ezért mindenké-pen sanyargatják magukat.

Tehát quakerek már Csabán is vannak. E szekta jámbor hívei egy Kállai nevű iparos házá-ban szoktak összegyűlni. Ő a prófétájuk. Meg-jegyzendő, hogy az ő quakerségük talmi kveker-ség, mert az igazi quakerek nem szoktak dervi-

sek módjára ugrálni, csak sajátságos reszkető testmozgásokat végeznek az imádkozás alkalmával.

Az erzsébethelyi nép körében hódít az új szekta már csak azért is, mert mindenféle hírek vannak elterjedve arról, hogy mik történnek az isteniszteletek alkalmával. Csábítja őket már az is, hogy meggyőződjenek a valóról. És amikor meggyőződnek, ott is maradnak, épugy, mint a nazarénusok. A nép gyermekeinek tetszenek a különösségek legalább ideig öröig. Lassankint az-tán megunják és otthagyták. Visszatérnek a józan emberek társaságába.

Szabadságolják a katonákat.

— Részleges leszerelés. —

Saját tudósítónktól.

Bécs, március 13.

A részleges leszerelés című cikkében a Zei-fölállítja a leszerelés katonai és politikai mérleget. A leszerelés katonai eredménye e szerint a kö-vetkező:

Oroszország teljesen leszerel és háromszázöt-venezzer embert bocsát el, Ausztria és Magyaror-szág csak az északi határon és ott is részlegesen szerel le és elbocsát huszonkétezer embert. Kato-nai helyzetünk tehát az orosz szomszédal szem-ben a megállapított csapa.visszavonások után a létszám tekintetében jobb lesz, mint a válság előtt, anyagi tekintetben pedig azt lehet mondani, hogy mind a két fel tartós intézkedéseket tett arra nézve, hogy lehetőleg a határterület legyen a harcter és ez nem rejti magában az erőviszo-nyok elkolódását, mivel körülbelül egyenlő mérté-kűek voltak ezek az intézkedések.

Másként áll a dolog politikai tekintetben. Már a kommuniké szövege is nehezkos és feltűnően csak az udvari vonatkozásokat hangoztatja, emle-keztetbe idézi a keziratváltást és látni lehet, hogy ez alkalommal mi tettük az első lép.st. Ha vala-milyen oldalról az állítják, hogy az orosz kiege-sztő passzusnak csak az volt a célja, hogy Sza-szonov külügyminiszternek nehezzé vált állását lehetőleg megerősítse, amennyiben a sovinszta-pártot látszólag sikerhez juttatták, ugy ennek a fordulatnak annai kevésbbe lehet hitelt adni, mi-vel ilyen célzatos kijelentések által Szaszonov állása még inkább megrandült volna. Mindenesetre nyíltan meg kell vallani, hogy Ausztria és Ma-gyarország most még nem ért el politikai sikert. Csak a jövő fogja megmutatni, hogy politikánk nem volt-e ismét túlságosan bizakodó.

Bécsből jelentik: A Militarische Rund-schau jelenti, hogy a sarajevói hadtest-parancsnok felhatalmazást kapott, hogy saját belátása szerint a 15. és 16. had-test legénységének turnusokban rövid szabadságolást engedélyezzen.

Pétervárról jelenük: A leszerelés ellenére sem látják tisztázottnak a politikai helyzetet a az a vélemény van elterjedve, hogy Szkutari és Dia-kova kérdése még sok nehézséget fog okozni a békétárgyalásoknál.

Pétervárról jelentik: Szaszonov külügyminis-ter elnöksége alatt a jövő héten megnyitó nagy-követsi konferencia előkészítésére tegnap bizalmas tanácskozás volt, melyen a nagyhatalmak képví-seői is megjelentek.

Megszavazták a házszabályrevíziót. Bu-dapestről jelenük: A képviselőház ma tartott ülé-sében tárgyalta a házszabályrevíziót. Darvai Fülöp előadó elfogadásra ajánlotta a javaslatot az-zal, hogy az új házszabályok megfogják akadályozni a maihoz hasonló jeleneteket. Mihályi Tivadar a nemzetiégiek nevében óvást emelt a kiótar ellen és kerte, hogy vegyék le napirendről a javaslatot. Azután általánosságban és részleteiben elfogadták a javaslatot.

A másodnapos közgyűlés.

(Kifogásolt jegyzőkönyvek. — Apróbb ügyek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 13.

Megcsappant érdeklődéssel, de meguvekedett türelmetlenséggel foglalkozott a törvényhatósági bizottság másodnapos közgyűlése a tárgysorozat mára maradt ügyeivel. Ha maga az érdemleges tárgyalás nem is volt valami változatos és színes, annál érdekesebb volt az a vita és az a téma, melyet Müller Károly a tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése alkalmából felvetett és provokált.

(A hibás jegyzőkönyv.)

A tegnapi közgyűlés száraz jegyzőkönyvének felolvasása után azt tette szóvá Müller, hogy a jegyzőkönyvek nem tükröztetik vissza hiven mindazt, ami a közgyűlésen történik és ezért Kádás Kálmán főjegyzőt vonta felelősségre.

— Olyan fogyatékosan vannak a fontos tárgyak felett lefolyt viták, s tanácskozás menete a jegyzőkönyvben megírva, hogy az nem tárgyilagossá, hanem valóságos torzkép. Hiányzik a felszólalások rövid kivonatai, csak az van megemlítve, hogy mit tárgyalt a közgyűlés és milyen határozatot hozott. Már pedig ha felelősséget vállalunk valamely kérdés a miniszter elé kerül, fontos lehet az, hogy a miniszter már a jegyzőkönyvből lássa, hogy a törvényhatóság tagjai a tanács véleményével szemben miképpen érveltek és milyen álláspontot foglaltak el. Tegnap is két igen fontos kérdésben a törvényhatóság egy része ellenkező véleményen volt, mint a tanács és különösen a kóvassut ügyében olyan beszédek hangzottak el, melyek érdemesek lettek volna arra, hogy tömören a jegyzőkönyvbe felvéssenek. A főjegyző urnak egyszer egy hónapban van csak dolga, tehát kötelességének ismerhetné, hogy hű jegyzőkönyvet készítsen és ne érje be csak azzal, hogy csupán a tanács tagjainak kedvező határozatokat tárgyalja vége hossza nélkül. A miniszternek látnia kell, hogy mi volt a törvényhatóság tagjainak felfogása és ezért indítványozom, utasítsuk a tanácsot, hogy a jövőben a közgyűlésekről a miniszter jobban tájékozott jegyzőkönyveket készítsen. (Általános helyeslés).

Az előző Varjassy Lejos polgármester az ügyrend nyolcadik szakaszára bivatkozva azt mondotta, hogy erre külön utasítás nem kell, mert ha a kisebbség kifejezetten kívánja, hogy a maga álláspontja jegyzőkönyvbe jusszon, akkor ennek ugyis meg kell történnie.

— Ugy helyes, ahogy most készül a jegyzőkönyv, — mondotta Szathmáry János — mert határozottan emlékszem, hogy nyolc esztendővel ezelőtt úgy határoztunk, hogy csak azt kell megemlíteni a jegyzőkönyvnek, hogy kik szövegezték fel a tanács javaslata mellett, kik ellene, azonban a szónokok beszédeinek tartalmát nem kell viszádnia.

— Tessék csak a polgármester urnak megnézni azt a jegyzőkönyvet, melyben a tisztviselők fizetésrendezéséről van szó, — kiáltotta a tanács asztal felől Müller Károly — azt fogja látni, hogy az nagyon részletes.

— Nekünk az teljesen mindegy — felelte emelkedett hangon a polgármester, — hogy kinek az érdekéről van szó. Mindig őszintén a város és a közönség szempontjaitól vezetve teljesítjük kötelességünket és nem érhet bennünket az a vád, hogy önkéntes érdekeinket tolnók előtérbe. (Általános helyeslés.)

Fábry Sándor dr.: Müller indítványa ellen érvelt.

— Lehetetlen, amit Müller ur kíván, mert a törvény szerint csak a határozatoknak van helyük a jegyzőkönyvben és így tehát legfeljebb a felszólalók nevét sorolhatja fel, de nem azok beszédeit. A közigazgatási gyakorlatban erről a kérdésről már sokat vitatkoztak, sőt volt rá eset, hogy egyes községekben, Békésmegyében például, az előjáróság tagjai beszédeiket szószó szerint felvették és mikor a hitelesítésnél felolvasták, akkor újabb vitákat provokáltak. Az eldöntött kérdés, hogy a jegyzőkönyv olyan alakban szerkesztendő, mint az a városnál történik.

— Jogom az a kívánság — mondotta Tolnai János dr. — hogy a kisebbségi vélemény röviden

benne legyen a jegyzőkönyvben, még ha annak felvételét nem kerik is, azonban azt nem kívánhatjuk, hogy az elhangzott beszédekét szószó szerint leírják, mert gyorsíró nem alkalmazunk.

A közgyűlés végére egyhangulag Sugár Jenő dr. indítványát fogadta el s eszerint azt mondta ki, hogy a jövőben minden indítvány, amely akár a tanács álláspontja mellett, vagy az ellen hangzik el, helyet nyerjen a jegyzőkönyvben.

Miután azonban az érdekes vita nem változtatott semmit a helyzeten, a jegyzőkönyvet mégis csak hitelesíteni kellett, a törvényhatósági bizottság áttért a közgyűlés tárgysorozatának elintézésére.

(A napirend.)

Általános helyesléssel fogadták a tanácsnak azt az előterjesztését, hogy a rossz pénzügyi viszonyokra való tekintettel a törvényhatóság tekintsen el a rendőrlaktanya építésétől és bérlet útján gondoskodjék a városházáról kitelepítendő hivatalok elhelyezéséről.

Szathmáry János felszólalására nem mondták ki ez alkalommal, hogy direkt a rendőrség részére keresnek megfelelő bérhelyiséget, hanem rábízta a tanácsra, hogy jelölje meg ő, mely hivatalok részére szűk a városháza és oly megoldással jöjjön a közgyűlés elé, amely változtat a rendőrség mai nyomorúságos helyzetén, de lehetővé teszi, hogy esetleg a felszabaduló épületek szűkét magán a városházán foglalhassa el.

Ugyancsak vita nélkül tudomásul vette a közgyűlés, hogy a tanács a jeggyárat üzembe helyezi és a jegyárakat száz kilogrammonként két korona nyolcvan fillérben, száz koronánál kisebb mennyiségre három koronában, ugyanezt a gyárban átvéve két korona hatvan fillérben állapította meg. A havi bérlet ára fél adagnál nyolc korona, egész adagnál tizenöt korona, másfél adagnál huszonkét korona, két adagnál huszonöt korona lesz.

Igen szűk keretekben morgó vitát keltett az autobusz üzem 1912. évi zárószámadása s a törvényhatósági bizottság meglegedett annak konstataciójával, hogy a városnak ez a vállalata, noha szigorúan szem előtt tartja, hogy nem köteles nyereséget produkálni, még sincs tekintettel arra, hogy a maga érdekeit megfelelő kereskedelmi politikával védje meg és ne tarifaemelésrel igyekezzék feladatának megfelelni.

A törvényhatóság tagjai természetesen a zárószámadás részleteit nem ismerték, mert azok nyilvánosságra nem kerültek, minthogy a felügyelő bizottság zárt üléseket tart. Remélhetőleg megszabadulván a konkurrenstól, szakít ezzel a titkolózással és lehetővé teszi, hogy a közönség is tudomásul vegye, mi történik a város vállalatánál.

Érthető tehát, hogy Fényes Dező azt tette szóvá, hogy csak kétezzerkilencszáz korona felesleget mutat az üzem és ezért nem meri magát elhatározni arra, hogy a jövőben újabb terheket szavazzon meg, míg Szathmáry János meg nem magyarázta, hogy ez az összeg csak azért oly csekély, mert a háromszázötven ezer korona befektetés után járó törlesztést is a múlt esztendő tiszta hasznából fedezték.

Szathmáry Károly üzemigazgató kijelentette, hogy a múlt esztendőben minden megdrágult, előre nem látható kiadás-emelkedés történt, de az 1918 évben minden szebb és jobb lesz a valószínűleg nagyobb hasznót tud kimutatni. Kijelentette végül, hogy az autobusz hat százalékos kamatozik.

A közgyűlés elhatározta, hogy a jövőben a vállalat mérlege, a zárószámadása kinyomtatásuk és ezer korona jutalmat szavazott meg az alkalmazottaknak.

Mint ismeretes, a tanács azt javasolta a közgyűlésnek, hogy a szibárusok ama kérelmét, hogy a Fa-utcában jelöltessek ki részükre elárulási hely, utasítsa el és telepítse őket az Óvár térre. Tolnai János dr. rámutatva arra, hogy ez az intézkedés igen sok családot fosztana meg esetleg kenyérrel, a kérelem teljesítését indítványozta, míg a közgyűlés a polgármester javaslatára levette a kérdést a napirendről és utasította a tanácsot, állapítsa meg, hogy a szibárusok közül hányan akarnak az Óvár téren ma radni és hányan kérnek a Fa utcában helyet és az adatok ismeretében tegyen újabb javaslatot a törvényhatóságnak.

Egyhangulag fogadta el a törvényhatóság Priegl István dr. és társainak indítványát és Green Nándor főkapitánynak évi ezerkét száz korona, nyugdíjba is beszámító személyi pótlé-

ket állapított meg, azzal a kikötéssel, hogy ha fizetése emelkedik, annak arányában csökken a pótlék.

Nem fogadta el a közgyűlés a budapesti kartelbankok ötszáznegyven ezer koronás csatornázási kölcsön átalakítására vonatkozó és már többször ismertetett ajánlatát, hanem megbízta a polgármestert, hogy járjon el a pénzügyetknél és kérje, hogy a kölcsön felmondási határidejét egy évvel hosszabbítsák meg.

Minthogy Teleky Tibor gróf lemondott az Aradon létesítendő pilótiskolára megszavazott városi szubvencióról a közgyűlés utasította a tanácsot, lépjen érintkezésbe a hadügyi kormányral és bírja rá azt, hogy városi támogatással Aradon létesítsen repülő teret.

A kulturpalotánál szükséges újabb beruházásokra, a színterleányóra és a függönyökre megszavazták a fedezetet és végül Pál Albert festőnővendeknek hatszáz korona városi segélyt állapított meg a közgyűlés azzal a feltétellel, hogy ez köteles szeptember elsején haladását általa készített festménnyel igazolni.

Feloszlik

a szegedi üzletvezetőség?

(Az aradi ű. V. megrövidítése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 13.

Augusztus elején a magyar államvasutak kormányzata egy újabb üzletvezetőséggel bővült. Beöthy László kereskedelmi miniszter, aki tudvalevőleg bihari ember, teljesítette Nagyvárad régi óhaját és elrendelte, hogy ez év augusztusára nyissák meg a nagyvárad-i államvasuti üzletvezetőséget. A Máv. igazgatóságánál most dolgoznak a tervek és most állapítják meg, hogy milyen vonalakat csatoljanak az új üzletvezetőséghez.

Az már kétségtelen, hogy a nagyvárad-i üzletvezetőség vonalait jó részt az aradi államvasuti üzletvezetőségtől fogják átcsatolni. A mint ismeretes: az aradi üzletvezetőség igazgatása alá Szolnoktól Piskliig terjedő hatalmas fővonal és annak mellék elágazásai tartoztak, úgy, hogy valamennyi üzletvezetőség között az aradnak volt a legnagyobb vonalhossza, illetve még ma is így van. Az eddigi tervek szerint most a nagyvárad-i üzletvezetőséghez csatolják az aradi vonalak jelentékeny részét és így Aradhoz az erdélyi vonalakon kívül legfeljebb Békéscsabaig tartozó kis fővonal-rész fog tartozni. Az aradi üzletvezetőség körülbelül vonalait felét elveszti és ezzel együtt jár természetesen az üzletvezetőség tisztviselő karának redukálása. Az augusztusban megnyíló nagyvárad-i üzletvezetőséghez több aradi vasuti tisztviselőt fognak áthelyezni, és ez a veszteség érzékenyen érinti Arad városát is, mert fogyasztókat veszít el és anyag beszerzésben is számottevő kárt szenved.

Az aradi üzletvezetőség tehát ősszel elkészülő Béla-téri új palotájában nyilván redukált tisztviselői karral és kisebb kiterjedésű területi hatáskörrel vonul be. Ez azonban csak a többi államvasuti üzletvezetőséggel egyenlő erejűvé fogja redukálni az aradi és megszünteti azt a területben, tisztviselőlétszámban mutakozó jelentékeny többletet, amely idáig a legnagyobb magyar vasuti üzletvezetőséggé tette az aradi üzletvezetőséget. — Sokkalta érzékenyebben érinti a nagyvárad-i üzletvezetőség megnyitása a szegedi üzletvezetőséget és nincs kizárva, hogy Szeged teljesen elveszti, államvasuti hivatalait.

A rövid idő, előtt megnyitott szabadkai és temesvári üzletvezetőségek máris olyan sok vonalat és tisztviselőt vettek el a szegeditől, hogy ha most újabb vonalakat kell átengednie az új üzletvezetőségnek és a szegedi vasuti tisztviselők közül áthelyeznek egy csoportot Nagyváradra — pedig minderről komoly szó van a Máv. igazgatóságánál — akkor olyan jelentéktelenné szűgörodi össze a szegedi üzletvezetőség, hogy legcélszerűbb lesz bezárni. A nagyvárad-i üzletvezető

ség előkészületei során Budapesten komoly formában felmerült az a gondolat, hogy a szegedi üzletvezetőségre, amikor Szeged közelében Szabadkán, Temesvárott, Aradon van és Nagyváradon lesz üzletvezetőség, tulajdonképpen nincs is szükség.

Aradot is, Szegedet is érzékenyen érinti tehát az új üzletvezetőség megnyitása. Beöthy kereskedelmi miniszter azonban, mint bihari ember a nemzetiségi környezetben levő magyar Nagyvárad megerősítését, gyarapítását óhajtja elérni az új üzletvezetőséggel is.

Kié a legnagyobb német vagyon?

— Krupp Berta az első, a császár az ötödik helyen. —

Saját tudósítónktól.

Berlin, március 13.

Érdekes könyv jelent meg nemrégiben a berlini könyvpiacra. A címe: „A milliommások évi önyve” s a könyv felsorolja Németország összes milliommosait, elmondja, hogy mennyi a vagyonuk s mennyi az évi bevételük. A könyv rang szerint sorolja fel a milliók boldog tulajdonosait s a felsorolás alapján megállapítható, hogy a német uralkodók és uralkodó hercegek közül a leggazdagabb Vilmos császár, akinek vagyona 140 millió, jövedelme pedig a civilistát beleszámítva évi 22 millió márka.

A császár után a leggazdagabb uralkodó a szász-weimari herceg, akinek vagyonát legalább 60 millió márkára becsülik. A bajor király vagyonát II. Lajos pázarlása nagyon csökkentette s különben is a Wittelsbachok sohasem tartoztak a „vagyonos osztályhoz.” A württembergi király vagyona mintegy 10 millió, a hesseni nagyherceg pedig 5 millió. A német uralkodók közül a legszegényebb a szász-köburg-góthai herceg, akinek mindössze négy millió márka a vagyona. Sokáig azt hitték Németországban, hogy a leggazdagabb uralkodó herceg a schamburg-lippe, akinek nagy kiterjedést birtokai vannak Magyarországon. Csak hogy elfeledkeztek arról, hogy ezek a nagy kiterjedést birtokok a család recundogenitura ágáé, amely Magyarországon is lakik.

A német császár ugyan a német uralkodók között a leggazdagabb, de azért koránt sem leggazdagabb embere Poroszországnak. Mint a könyvből megállapítható, a császár vagyona Poroszországban ötödik helyen áll. A leggazdagabb Krupp Berta asszony, akinek vagyona kétszáznyolcvanhárom millióra rug, utána Henckel von Donnersmark herceg következik 254 milliónyi vagyonával, a harmadik helyen báró Goldschmidt-Rotschild áll, aki 163 millió ura, de megelőzi még a császárt 154 milliónyi vagyonával Ujest herceg is. A német trónörökös vagyona a könyv szerint 148 millió, jövedelme pedig 1,100.000 márka.

TANÜGY.

(—) Igazgatói értekeztet. A napokban elmaradt korábbi igazgatói értekeztetést április 2. és 3-án tartják meg Aradon.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — — — — 151
Nyomda	— — — — — 151

A lá Tisza . . .

— A német császár mondta. —

Távirati tudósítás.

Berlin, március 13.

Vilmos császár tegnap az itteni császári kastély Erzsébet termében a külföldi nagykövetek tiszteletére ebédet adott, amelyen Szögyény Marich László gróf, osztrák s magyar nagykövet is megjelent. A császári dinén résztvevők beszélik el a következő jelenetet, amely úgy hat, mint egy történelmi anekdota, de amelynek hitelessége — előkelő forrás szavától érte — minden kétségen fölül áll.

Tirpitz admirális, a német birodalom flotta-parancsnoka nemrégiben magánkihallgatáson volt a császárnál. A flottafejlesztési programról volt szó és a császár egymásután sorolta föl, hogy mire van szüksége. Részint szüksége van az új német típusú mélyenjárókból egész kis hajórajra, részint ezzel párhuzamosan fönnt kell tartani a Dreadnought-építkezést is. Tirpitz tengeriaggódalmait fejezte ki a felséges kívánságok hallatán. Előhozta a nagy tervek, technikai és pénzügyi nehézségeit, s hivatkozott arra a kedvetlenségre, amelyet a javaslat főként liberális és szociáldemokrata körökben kelteni fog. Végül megcsóválta a fejét és ráncokba vonta a homlokát.

— Felség, — mondta — ez aligha fog menni.

Vilmos császár legyintett a kezével és a szilárd főlény hangján így felelt:

— Aber was! Das macht man a la Tisza...

Ami magyarul körülbelül ezt jelenti:

— Ugyan kérem! Ezt Tisza-módra kell megcsinálni...

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Péntek: Az elnök, bohózat. (B. bérlet.)
Szombat: Az aranylakodalom, szinmű. Disz-előadás. (C. bérlet.)

Vasárnap: Délután: A milliárdos kisasszony, operetta. Este: Jézus élete és halála, dráma. (Passió-játék.) (A. bérlet.)

* Színházi tűz. Berlinből jelentik: A Les-sing színházban a ma esti előadás alatt egy bu-torkamrában, a szinpad mögött, tűz ütött ki. A füst a szinpadra és a nézőtérre is behatolt s mivel a további előadás veszélyessé válhatott volna, azért az előadást félbeszakították. A közönség a legnagyobb nyugalommal hagyta el a nézőteret. A kár igen nagy.

* A modern irodalom szociológiai vonatkozásai. A Társadalomtudományi Társaság aradi fiókjá folyó hó 16-án vasárnap délután 5 órakor tartja meg ülését, melynek előadója Székely Béla hírlapíró lesz. A modern magyar irodalom szociológiai vonatkozásait fogja Székely ismertetni s ezzel érdekes és új szempontokkal gazdagítja azt a nagy harcot, mely az utóbbi évek irodalma körül lezajlott. Az előadás iránt általános érdeklődés mutatkozik a közönség részéről.

* A szinigazgató közlése. Az elnök, Hennequin és Veber igazi francia esprittől sugárzó kacagtató bohózata, amely két zsufolt ház előtt került eddig színre s a publikum két és fél órára keresztül ki sem jött a kacagásból, pénteken harmadszor kerül színre. — Március 15-ike a színházban. Március idusát a színház méltó fény-nyel és ünneplésséggel üli meg. Disz-előadás ke-retében az Aranylakodalom kerül színre. A da-rabban az egész személyzet játszik, a látványos történelmi szinműt Keszler dr. rendezi. — Jé-zus élete és halála. Virágvasárnapon veszi kezde-tét a világhírű oberammergaui passió-játék elő-

adása. Jézus élete és halála. A dráma 12 képből áll s Keszler Ede dr. rendezi. A címszerepet Ná-záreti Jézust Keszler dr. játssza, Máriát pedig Kápolnay Juliska. A többi főszerepeket a társulat legjobb erői játsszák, ezenkívül részt vesz a da-rabban az egész személyzet, valamint 200 néma szereplő is. A rendkívül érdekes biblikus tárgyú drámára nagy apparátussal készül a társulat s a darab érdekességét nagyban emelik az erős drá-mai akciók, a gyönyörű, meghatóan szép dialogu-sok. Igen sok egyházi ének is előfordul a darab-ban. A színház igazgatósága ezúton is közli, hogy a Jézus élete és halála nem némajáték, ha-nem egy gyönyörű szindarab, amelyben a szerep-lők beszélnek s az egész darabon gyönyörű drá-mai akció vonul be.

* Szabadság, vagy halál. (Az Uránia nagy-sikerű bemutatója.) Rendkívül nagy és előkelő közönség nézte meg ma az Urániában a Szabad-ság, vagy halál című háromfelvonásos artista dráma bemutatóját. Lélegzetelsszafajtvá nézte a publikum az első felvonásban azt a jelenetet, amelyben Wanda Treumann két emelnyi magas-sá-ból, összebilincsel lábakkal az uszómeden-cebe ugrik s egy kulcs segítségével a víz alatt oldja meg bilincseit. Viggo Larsen a részeges La-risson uszómeister szerepében felejthetetlen ala-kítást nyújtott. Egyik jelenete után bangos taps-viharban fejezte ki a közönség tetszését. Rendki-vül izgalmas a harmadik felvonás: Larissonné (Wanda Treumann) elhatározza, hogy öngyilkos lesz s ezért a halálugrás előtt eldobja bilincsei-nek kulcsát s a víz alatt gyötrelmes vonaglások közt feldoklik. Az utolsó pillanatokban ugrik utána sze-relmese s kiment a halál torkából a gyönyörű asszonyt. Az artista-dráma ma szerepel utoljára a műsoron. 176

* Gyermekelőadás az Urániában. Szom-baton délután fél négy órakor gyermekelőadás lesz az Urániában. Az igazgatóság erre az alka-lomra egészen speciális műsort válogatott össze, amely teljes két óráig fog tartani. A gyermekelő-adásra fél áru jegyek érvényesek.

* Egy asszony rabja. (Premier az Apolló színházban.) Előkelő, nagyszámú közönség nézte végig az Apolló színház új műsorát, amely a mozi piacának legújabb művészi eseményeiből van összeállítva. A milliommos szeszélye cím alatt a hí-res Gaumont filmgyár dolgozott fel a töle meg-szokott pazarsággal egy végtelenül bájos történe-tet. A darabban szereplő művésznőnél szebbet és siktezebb megjelenésűt nem igen láttunk mozi-vásznon. A műsor szenzációja az Eclair filmgyár társadalmi drámája, amelynek cselekményét meg-irigylhetik modern drámáink. Ebből a drámá-ból hiányzik a mozi történetek szertelensége, a meséje a szűztiszta életből van kiszakítva s mégis oly érdekes, oly megkapó, hogy bátran állíthat-juk, sem mozidarabban, sem szindarabban ennyi lebilincselő eredetiséget nem vittek bele a legjobb nevű írók sem. Az orvos lelkiismeretének nagy problémája kerül elénk színesen, eszménygazda-gon. A nagykonceptiójú cselekményt igazi művé-szettel játszották meg a színészek, akik komoly s dicséretreméltó munkát végeztek a felvevő-gép előtt. Az Apolló színház táblás házak előtt ját-szotta le új műsorát, amelynek vetítését holnap pénteken és szombaton megismétli. 177

* Operett és kuplé újdonságok Kerpel-nél: Zerkovitz: Aranyeső. Kálmán I.: Cigány-prímás. Lehár: Éva. Zerkovitz: Nem vagyok olyan mint a többi nő! Irving: Minden ember így csinál! Gilbert: Erről álmodnak a lányok. Baldwin: Csak egyszer, vagy kétszer. Heidel-berg: A vén bohém.

* Nagy Géza modern fényképész naponta eszközöl felvételeket reggel 8 órától este 6 óráig. Műterem Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben. Jutányos árak! Telefon: 922. 1059

A főrendiház bizalma a kormány iránt.

— Rendőrök a méltóságos Házban. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, március 13.

A kormány a főrendiházban ma nagy győzelmet aratott. A miniszterelnök válasza Dessewffy Aurél gróf minapi interpellációjára a Dész-ügy tárgyában és a főrendiház óriási többséggel vette tudomásul válaszáat. A főrendiházi ellenzék így akarátán kívül bizalmi nyilatkozathoz juttatta a kormányt, mely iránt ugyanebben az ügyben már a képviselőház is bizalmát fejezte ki. Mivel pedig köztudomásu, hogy Lukács a korona bizalmával is rendelkezik, ilyenképen az ellenzéki támadások nyilvánvalóvá ették, hogy ebben a bizalomban az országgyűlés mindkét háza is osztozik.

Az óriási érdeklődést kellett üléshöl a következőket telefonálja tudósítónk:

A főrendiház ma délután négy órakor Jósika Samu báró elnöklésével ülést tartott.

Óriási érdeklődés mutatkozott az ülés iránt. Először történt meg, hogy a főrendiházban is elővigyázati intézkedéseket tettek és a főbejáratnál csak a főrendeket engedték be és még a hírlapírókat is a közönség bejárájához utasították. A képviselőház és a főrendiház közötti ajtók és kapuk be voltak zárva és a képviselőház ablakából látni lehetett, hogy a Házban rendőrség tartózkodik. A főrendiház előtt is rendőrök és csendőrök cirkáltak. A karzatok zsufolásig megteltek, az ellenzéki képviselőkkel szemben körülbelül negyven munkapárti képviselő foglalt helyet, akik élénk érdeklődéssel kísérték a tárgyalás menetét. Feltűnt, hogy a míg a főrendiház két héttel ezelőtti ülésén a főpapság teljesen hiányzott, addig ma majdnem teljes számban megjelentek a főpapok. Jelen volt a kormány valamennyi tagja Hazai Samu báró kivételével.

Az ülés megnyitása után az elnök elpárentálta az elhunyt Andrassy Dénes grófot, Wodianer Albert bárót, Vay Ádám grófot és Pongrácz Jenőt.

Tanítói fizetésrendezés.

Az elnöki előterjesztés során Jósika Samu báró bejelentette, hogy az ülés végén Lukács László miniszterelnök válaszolni fog Dessewffy Aurél grófnak a Dész-ügyben elmondott interpellációjára. Majd bemutatta Abaujtonavármegye feliratát a választójogi javaslat ellen.

Hadik János gróf emelkedett ezután szólásra és kérte, hogy Abaujtonamegye feliratát olvassák fel. Miután Széchenyi Viktor gróf jegyző teljes terjedelmében felolvasta a feliratot, a főrendiház elhatározta, hogy azt a választójogi javaslattal együtt fogják tárgyalni.

Ezután rátértek a napirend tárgyalására. Napirendre volt tűzve az 1894. XXXIX. t. c. módosításáról, az osztályon közös legelőről, a vízjogi törvény módosításáról, a fiatalokúak bíróságáról, a tanítói illetmények rendezéséről és az adótörvény elhalasztásáról szóló törvényjavaslat.

Vita csak a felekezeti elemi népi iskolai tanítók illetményeinek rendezéséről szóló törvényjavaslatnál volt. Hosszu Vazul karácsebesi görög katolikus püspök, Gyurátz Ferenc evangélikus püspök és Csernoch János hercegprímás szólaltak fel, akik a felekezeti tanítók érdekében azt kívánták, hogy minél előbb abban a helyzetben legyen az állam, hogy a felekezeti és állami tanítók között teljes paritás álljon be.

Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter és Balogh Jenő igazságügyminiszter felvilágosításai után a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadták.

Lukács a Dész ügyről.

A napirend elintézése után Lukács László miniszterelnök szólalt fel.

— Nagyméltóságú elnök ur! Méltóságos főrendek! A főrendiház legutóbbi ülésén hivatalos elfoglaltságom miatt nem vehettem részt a ennél fogva csak ma válaszolhatok Dessewffy Aurél grófnak Dész Zoltán ügyében hozzám intézett interpellációjára. Mindenki el fogja bionni, hogy úgy köz szempontokból, mint a saját egyéni szempontjaimból is feleté kíváncsúnak tartanám, hogy azok a vádak, amelyek a törvényszéki tárgyalás folyamán nem tisztáztak, minél előbb tisztáztassanak. Én ennek elérésére minden tölem telhetőt meg is tettem.

Hadik János gróf: Utasította az ügyézt... (Zaj.)

Lukács László: Megtettem a lépést, amely egyedül helyes és korrekt, hogy tudniillik megtettem a bűnvádi feljelentést, amely az első fokon be is végeztetett és Dész elítélésével végződött és konstatálom, hogy a bíróság több közjogi és politikai kérdésben magát kompetennek nem jelentette ki.

Hadik gróf: Politizál a bíróság.

Lukács László: Mikor az elsőbírói ítéletet kihirdették, a képviselőháznak három tagja, Andrassy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf és Zichy Aladár gróf hírlapi nyilatkozatban Dész vadait magukéva tették és engem szinte provokáltak arra, hogy indítsam meg a sajtóügyi eljárást. Két okból nem tettem ezt: először azért, mert azok a tapasztalatok, amelyeket az utóbbi időben a sajtóügyi eljárás körül különösen politikai kérdésekben szereztünk, nem bátorítottak és nem biztattak abban az irányban, hogy ilyen módon keressem igazamat.

Hadik János: Nem áll, nem áll, nem az ítélet fontos az esküdszék előtt...

Lukács László: Már rést abban a véleményben vagyok, hogy teljesen lehetetlen egy és ugyanazon ügyben két bíróságnál folyamatba tenni bírálató eljárást, mert ez a bírósági eljárást a legnagyobb mértékben kompromittálhatna.

Hadik János gróf: Már régen kompromittálták!

Jósika Samu báró elnök: Ne méltóztassék folytonosan közbe szólni!

Lukács László: Lehetett volna talán parlamenti bizottság kiküldését kérni, de ez törvényinkben nem ismeretes és semmiféle törvényes felhatalmazás nem kényszeríthet senkit tanuvalomásra, okiratok előadására, tehát nem állott és nem áll módomban más expedienst keresni. Az első fokon az ügy letárgyalatott, még a felebbesési fórumok vannak hátra.

Hadik János: Már levizitált excellenciád?

Lukács László: Bármennyire óhajtom, hogy minnél gyorsabban befejeződjek az ügy, nincs más mód számomra, be kell várnom a rendes bírósági eljárás befejezését, melynek részrehajtatatlanságában senkinek sincs oka kételkedni. Kéri a főrendiházat, hogy türelemmel várja be a rendes bírói eljárás befejezését és meg van győződve, hogy ki fog derülni, hogy vajon volt-e jogosítva Dész azokat a vádakot emelni, igen vagy nem?

Hadik János: Akkor a parlamentben mért tetszett nyilatkozni és magát meginterpelláltatni? (Zaj.)

Lukács László: Kérem a főrendeket, méltóztassanak válaszüket tudomásul venni.

Hadik János: Ez nem válasz!

Hadik Birkóczy Endre: Ha megengedi a bizonyítást, az a válasz!

A miniszterelnök becsülete.

Dessewffy Aurél gróf: A miniszterelnök válaszáat nem veszi tudomásul, interpellációjának célja az volt, hogy ez a homályos kérdés tisztáztassék, de ezt a miniszterelnök nem segítette elő. A bíróság maga mondta hogy ez a kérdés a törvényhozás elé tartozik, itt van a helye, hogy tisztáztassék. Ennél fogva a köztisztesség szempontjából felszólítja azokat, akik tudnak erről a dologról, hogy nyilatkozzanak. Hamár ez a kérdés ide tartozott, akkor senki se bujjék ki alóla, hanem mindenki mondja az igazságot.

Hadik János: Lukács nem meri ismételni azt, amit a Házban mondott, mert tudja, hogy akkor választ kap.

Dessewffy Aurél gróf: Miután előrelátható, hogy a tanuvalomásokat a felebbesési fórumon sem fogják igénybe venni, felszólítja Károlyi Imre grófot, mondja meg, mi az igazság! Bejelenté továbbá, hogy névszerinti szavazást fog kérni, hogy lássa az ország, kik azok, akik a köztisztességet megakarják óvni.

Hadik János gróf: Halljuk az elnököt!

Egy hang jobb felől: Nem szól!

Hadik János: Az ország érdeke van kockán, a renoméja és a becsülete!

Jósika Samu báró elnök: Mindenkinnek tisztelem igaz meggyőződését, értem ezt is, ha valaki politikai meggyőződésből kifolyólag indulatba jő, de kérem a főrendeket, méltóztassék szavakat mérlegelni, a Ház méltóságának követelményei szerint.

Dessewffy Aurél gróf: Én rám méltóztatott ezt mondani? Mikor sértettem én a Ház méltóságát?

Jósika Samu báró elnök: Nem excellenciádra értettem, hanem a közbeszólókra!

Hadik János gróf: Személyes kérdésben kérek szót. Azt hiszem, hogy a rendautatás nekem szót. Tisztelettel meghajlok előtte, mert ez kötelességem. De figyelmeztetem a főrendiház elnökét, hogy nem arról van szó, hogy valaki erősebb kifejezésekre ragadtatja-e magát, hanem arról, hogy a miniszterelnököt olyan súlyos vádakkal illeték, amelyeket egy percig sem lett volna szabad tisztázás nélkül hagynia és ő nem mer a dolog érdemében nyilatkozni, mert tudja, hogy akkor kiderül hazugsága. (Ugy van, helyeslés jobb felől.)

Jósika Samu báró elnök: Kénytelen vagyok Hadik János gróf ő excellenciáját ezért a kifejezésért rendre utasítani. Most következik a szavazás. Elrendelem a névszerinti szavazást. Azok, akik a miniszterelnök válaszáat tudomásul veszik igennel, azok, akik nem veszik tudomásul, nemmel szavaznak.

Hadik János gróf: Tessék kiállítani a bizonyítványt, sokkal jobb volna herceggé tenni és elküldeni.

Csernoch János: A kérdés feltévésehez kérek szót!

Hadik János gróf: Tul vagyunk már rajta, nem lehet!

Prónay Dezső báró: Szavazás közben nem lehet beszélni!

Csernoch János: A kérdés feltévésehez mindig lehet szólni. A jelen esetben a kérdés arra van feltéve, hogy lássuk, kik azok, akik a köztisztesség nevében szavaznak igennel, vagy nemmel. A méltóságos főrendek legnagyobb része ezt a kérdést nem látja tisztán, amíg nem tud magának ítéletet formálni. Nem teheti ki magát annak a veszélynek, hogy ha így, vagy amúgy szavaz, az indítvány értelmében a köztisztesség ellen cselekedik. A köztisztesség minden magyar embernek megbecsülhetetlen kincse, amelyet tiszteletben kell tartani.

Jósika Samu báró elnök: Kénytelen vagyok közbeszólni, nehogy afelett induljon meg a vita, hogy Magyarország miniszterelnöke becsületes ember-e, vagy se! Erről nincs szó. Ezt nem lehet szavazás útján eldönteni. Csak arról van szó, tudomásul veszik-e a miniszterelnök válaszáat, vagy sem?

Dessewffy Aurél gróf: Kéri a beadott határozati javaslat felolvasását, ahol névszerinti szavazást kér. Ebben benne van az, amiáltal Csernoch meg lesz nyugtatva.

Csernoch János: Ne hogy félreértsék előbbi felszólítását, kijelenti, hogy azért szólalt fel, mert Dessewffy Aurél gróf így beszélt, hogy hadd nyilatkozzanak azok, akik itt vannak, hogy tekintetbe veszik-e a köztisztességet, vagy sem? Ilyen beszéd után szavazni nem lehet. Az indítványt az elnök nem közölte a Házal, tehát nem tudta, hogy voltaképen mire kérnek névszerinti szavazást. Most már a kérdés feltévése elfogadja.

Antal Gábor: Kijelenti, hogy csak arról van szó, hogy tudomásul veszi-e a Ház választ, mert ha nem, akkor úgy is megindulhat a válasz felett a vita.

Prónay Dezső báró kijelenti, hogy miután a vita által a kérdés elhomályosult, kéri, hogy a házszabályok szerint a jegyző által írásba foglaltassék a kérdés és felolvasztassék, hogy tudják legalább világosan, hogy mire szavaznak. (Élénk helyeslés és derűltég.)

Ezután az elnök néhány percre felfüggesztette az ülést.

A szavazás.

Következik a névszerinti szavazás. Leadtak összesen százhuszonhárom szavazatot, kilencvenöt a választ tudomásul vették, huszonnyolcan nem, tehát a főrendiházi hatvanhét szavazattal tudomásul vette a miniszterelnök választát.

Nemmel szavaztak: Prónay Dezső báró, Wlasic Gyula, Windischgrätz Lajos herceg, Batthyány Zsigmond gróf, Dessewffy Aurél, Béla, Dénes és Emil grófok, Eszterházy Pál gróf, Hadik János gróf, H. dik Barkóczy Endre gróf, Hunyady László gróf, Károlyi Gyula és Imre grófok, Keglevich Gábor gróf, Szapáry László gróf, Sétáray Sándor gróf, Zichy Nándor, Rafael és Tivadar grófok, Intey Pál báró, Kemény Árpád báró, Prónay Gábor báró, Vécsey Miklós gróf, Benczur Gyula, Batthyány Lajos gróf, Chorin Ferenc és Mencez Béla.

Nem szavaztak: Csernoch János, Glattfelder Gyula és Günther Antal.

Ezután következett a holnapi ülés napirendjének megállapítása. A napirend megállapításánál Hadik János gróf szólalt fel és kijelentette, hogy a választójogi törvényjavaslatot egyáltalában nem tartja olyan sürgősnek, hogy azt már holnap le kelljen tárgyalni és ezért indítványozza, hogy a javaslat tárgyalását halasszák el.

Jósika Samu báró elnök a javaslat tárgyalását sürgősnek tartja és a sürgősség kimondását javasolja.

A két indítvány felett szavaznak a 88 szavazattal 21 ellen az elnök indítványát fogadják el, tehát a szükséges két harmad többség a választójogi javaslat sürgős tárgyalását mondtatta ki.

A szavazás után az ülés bevégeződött.

Törökök bombázzák Durazzót.

— Ki legyen az albán trón ura. —

Távíráti tudósítás.

Róma, március 13.

Rómából jelentik: A Stefani ügyvédség jelenti Durazzóból tegnapi kelettel: A Hamidie nevű török cirkáló délelőtt 9 óra 50 perckor megjelent a kikötő bejáratánál és miután jelelte a bombázás megkezdését, mintegy tizenöt lövést intézett egy dombra, a melyen a szerb tábor volt. A szerb csapatok azonban visszavonultak a dombról mások oldalára. Egy szerb katona megsebesült. A cirkáló ezután San-Giovanni di Medua ellen fordult. A bombázás a lakosság körében nagy pánikot idézett elő; több család az olasz konzulátusra menekült és sokan a Cári di olasz cirkálóra mentek. A helyőrség parancsnoka csapatokat küldött az utcákba, mert attól tartott, hogy a mohamedán albánok felhasználhatnák a kavargást fölkelésre. Az utcákat azonnal bezárták, az utcák szinte néptelenek és a lakosság még mindig attól tart, hogy Hamidie újra megjelenhet Durazzó előtt.

Cettinéből jelentik: Durazzó és St. Giovanni di Medua bombázásánál tíz ember halt meg a ugyanannyi a sebesültek száma. Az anyagi kár igen nagy. Durazzó ele görög torpedók érkeztek, mert nincs kizarva, hogy a Hamidie török cirkálóját megint meg fog jelenni. A török hajó egygolyóit több szállítóhajót elsüllyesztettek.

Cettinéből jelentik: Itteni hivatalos helyre érkezett jelentés szerint St. Giovanni di Medua kikötőben a Hamidie bombázása négy görög szállító hajót elsüllyesztett. A négy hajó közül kettő elemliszerc szállított a hadseregnek, a bombázás következtében azonban a hajó kigyuladt és az elemliszerek elpusztultak. A másik két hajón katonákat és uniót szállítottak. A legénységet még idejekorán sikerült parára szállítani. A bombázásnak tíz áldozata van.

Bécsből jelentik: A Reichspost a triezti albán kongresszus albán résztvevőitől a következő értesítést kapta: Az albán trón kérdésében Gika herceg már Trieztben nagyon igyekezett a delegátusok közt hangulatot csinálni Montpensier herceg mellett és kiáltványokat osztott szét a herceg arcképével. Most már azt is tudomására hozták a kongresszus egyes résztvevőinek, hogy a herceg a szerbek ellen irányuló nemzeti védelmet jelentős pénz és jegyveradományokkal fogja támogatni. Most az Orleáns-házból származó francia jelölt érdekében nagyon igyekeznék hangulatot csinálni. Montpensier Ferenc Ferdinánd herceg huszonnyolc éves és Dorottya királyi hercegnő sógora.

Montpensier herceg En-kastélyban született 1884. szeptember 9 én. A spanyol tengerészetben szolgált.

Bécsből jelentik: Mig pétervárott az orosz uralkodóház egy ifjabb tagját, Rómában pedig egy olasz herceget szeretnének az autonóm Albánia trónjára ültetni, addig előkelő osztrák és magyar körök, akik a Ball platzzal összeköttetésben vannak, élénken érdeklődnek Schaumburg Lippe Mörice herceg jelöltsége iránt. Bécsben azon a nézetet vannak, hogy leghehlyesebb, ha Albánia jövődő uralkodója protestáns. Schaumburg Lippe Mörice herceg, aki most töltötte be huszonhetedik életévét, Adolf uralkodó hercegnek legidősebb öccse és jelenleg főhadnagy a boroszlói porosz kőrászir ezredben. Katonai pályáját a herceg megkezdte Afrika belsejében tett egy hónapos vadászati és tanulmányi utazásával. Hír szerint Berlinben nagyon hidegen, sőt csaknem elutasítón fogadják azt a gondolatot, hogy az uralkodóháznak valamelyik hercege bocsátkozzék ilyen ka-landba.

HIREK.

Tisza István lemond az elnökségről?

— Hírek a munkapárti köréből. —

Saját tudósítónktól.

Budapest, március 13.

Ma déli tizenkét óra tájban az a hír terjedt el a képviselőházban a munkapárti folyosón a képviselők között, hogy Tisza István gróf még a mai ülés folyamán a házszabályrevíziós javaslat megszavazása után le fog mondani az elnökségről miután misszióját a javaslat elintézésével befejezettnek látja. Munkapárti képviselők között a hírek igen sokan hitelt adtak. Egy újságíró a hírre vonatkozólag kérdést intézett Szász Károlyhoz, a Ház alelnökehez, aki azonban azt felelte, hogy a hírről semmit sem tud és a maga részéről valótlannak tartja.

E. y. fővárosi könyvnyomtatás este a következőket írta:

A Ház folyosóján a mai ülésen munkapárti képviselők azt beszéltek, hogy Tisza István gróf a szombati ülésen fog utoljára elnökölni, azután legfőlebb csak adminisztrációs teendőit fogja teljesíteni, míg az új elnököt megválasztják. A szombati ülésen átvesszik a főrendiház üzenetét — mondotta egy képviselő — azután felolvassák a királyi kéziratot, mely az ülésszakot berekeszti. Április végéig valószínűleg nem tart ülést a képviselőház. Az ülésszakot berekesztő királyi kézirat holnap hozzák Bécsből. Az alelnökök és jegyzők tiszte az ülésszakot berekesztő királyi kézirat felolvasása után megszűnik. Tisza is leleszi tisztségét, az elnökséget nem kívánja tovább megtartani, mert befejezettnek tartja misszióját.

Munkapárti körökben azt hiszik, hogy Tisza távozása után Ghillányi Imre báró vagy Baöthy Pál lesz a Ház új elnöke.

Éjjel jelenti tudósítónk, hogy a hírek komoly alappal bírnak. A lemondás vagy szombaton, vagy a jövő hét valamelyik napján történik meg.

— Virágh Lajos megválasztása. Hotekkel ezelőtt megírunk, hogy a Szászéri társulat Kardos Sámuel főmérnök elhunytával megüresedett igazgatói állásra Virágh Lajos városi főmérnököt akarja megnyerni. A társulat választmánya ma délelőtt Jegessy Károly dr. elnöklésével tartott ülésében úgy határozott, hogy Virágh Lajost az igazgatói székbe meghívja és öt esztendőre szerződési évi 4600 korona fizetéssel. Minthogy a társulat alapszabályai ilyen hosszabb szerződésről nem intézkedik, a földmívelésügyi minisztériumtól kéri a társulat a kivételes elhatározás jóváhagyását. Ha ez megtörténik, akkor a főmérnök a városi szolgálatból kilép és kéri nyugdíjaztatását.

— Kiténtetés. Rétfalvy Gyula jószágigazgatósági segédhivatali igazgatónak, buzgó szolgálata elismerésül, a segédhivatali főigazgatói címet adományozta a király.

— Hittudományi előadás tisztéknek. Bécsből táviratozzák: A haditudományi kaszinó egyesületben tegnap este volt a második hittudományi előadás tiszték számára. Hilgenreiner prágai tanár olvasott föl. A szociálista tudomány és a kereszténység címen. A terem tele volt tábornokokkal, vezérkari tisztékkel és más főtisztekkel. Körülbelül kétszáz hallgató volt jelen, közöttük Lipót Szalvator királyi herceg, Kroatia hadügyminiszter, Georgi landwehrminiszter, Bolfras báró főhadsegéd, három hadseregfelügyelő és még sokan mások. Az előadó a modern szociális kérdésekről, a szabadság, egyenlőség, a liberalizmus kérdéseiről és más hasonló kérdésekről beszélt.

— A bécsi „Reichspost“ új főszerkesztője. A magyaryűlöletéről és nemkevésbé antiszemizmusról hírhedt bécsi „Reichspost“ nevű újság — mint a „Samostatnost“ cseh lap értesül — új főszerkesztőt kap J lenleg Funder Frigyes dr. a lap főszerkesztője, aki a még emlékeztető „Friedjung“ pörben nagy szerepet vitt. Helyette most egy volt prágai rendőrfogalmazó, Gellner Jakab dr. ül a főszerkesztői székbe. Dr. Gellner még pár év előtt hírhű zsidó volt, de befolyásos főúri támogatói a keresztvíz alá tartották — mint látható: elég szép eredménnyel.

— Bajonett helyett tisztikard. Bécsből telefonálja tudósítónk: A hadügyminisztérium elrendelte, hogy az élelmezési segédletti tanfolyamra vezényelt egyéves önkéntesek a jövőben a rövid oldalfegyver (bajonett) helyett a gyalogsági tisztikardot viseljék. A vartűzörégnél szolgáló önkéntesek, akik az említett kurzust hallgadják, lovassági tisztikardot kapnak.

— Sarah Bernhardt autóbalesete. Los Angelesből táviratozzák: Sarah Bernhardt néhány nap óta itt vendégszerepelt. Tegnap este, mikor az egyik szállóban levő lakásáról a színházhoz hajtatott, az automobil összeütközött egy kocsi-val. Sarah Bernhardt kiesett a gépkocsiból és komolyan megsebesült. Sebeit bekötöztették, aztán visszatért a színházba és nagy vérvérzése ellenére is végigjátszotta szerepét. A közönség viharosan tüntetett mellette.

— A nábob hagyatéka. Hosszas pörökösítés folyt Konyovits István, a néhai bácskai nábob milliói hagyatéka körül. Konyovits ugyanis csak az ingatlanaira végrendelkezett, készpénzére, mely mintegy háromszázezer koronát tett ki, nem intézkedett életében. Végre is a Kuria döntötte el a pört olyképp, hogy a pénz a rokonok közt egyenlő arányban elosztandó. Most aztán újabb bonyodalom keletkezett. Probojerita Mária temetkezési vállalkozó ajándékozási szerződést mutat fel, amelyben a milliómos százezer koronát hagyományozta reá. A bíróság eddig őt tanú hallgatott ki, kik a szerződés valóságát esküvel bizonyították. A rokonok pörrel támadták meg a szerződést.

— Unger Mór adománya. Unger Mór zenetanár a napokban tartott koncert tiszta jövedelmét, 300 koronát a főgimnázium új harmóniumára fordította. A gimnázium ez adománybirtokában az idén meg is veszi az új harmóniumot.

— Nyomorgó asszony. A Kazinczy-utca 2. számú házban két apró gyermekével nyomorog L. Simonné, egy munkaképtelen, súlyos tüdőbajban szenvedő varrónő. A nemeslelkű közönség fölkereti, hogy adományával nevezett nyomorán enyhíteni és lehetővé tenni sziveskedjék, hogy a két apró gyermekét tisztességes polgári családnál elhelyezhesse. Adományokat elfogad és továbbít lapunk kiadóhivatala.

— Jelenet az aradi telefonközpontban. Mostanában naponta sokszor történik ilyen jelenet az aradi telefonközpontban:

— Halló, kérem az 526. számot.

— Nem lehet, mással beszél.

Tíz perc múlva ugyanez a válasz:

— Mással beszél!

Husz perc múlva újra szól a hívó fél:

— Szabad már az 526. szám?

— Még mindig mással beszél.

— De nagyszád ez lehetetlen. Tessék megmérni, hogy csakugyan beszél-e? Én azt hiszem, hogy az 526. szám már nem beszél, csak valamelyik hanyag telefonos hölgy elfelejtette szétválasztani.

Erre ez a zord válasz hangzik:

— Ha mondom, hogy mással beszél, hát higgye el!

Fél óra múlva végre szabad az 526. szám. A hívó fél megkérdezi tőle:

— Fél óráig beszéltek önök?

— Dehogyan beszélünk, csak a központ nem választott szét. Fél óráig hiába csengettünk le.

Tenát a nem tisztelt telefonközpont felőráig tart összekapcsolva számokat s ezzel megakasztja egész csomó szám működését. Az aradi telefon-előfizetők már hozzászóltak ehhez, már nem dühöngenek. Már csak egy vágyuk van: legyen Aradon telefonelőfizető *Siket Traján postargató*.

— Március 15. Arad polgársága a nagy jelentőségű eseményhez méltóan fogja március 15-ét megünnepelni. A rendező bizottság immár megtette az összes előkészületeket arra, hogy az ünnepek kiadó díszre, valamint benső tartalom tekintetében sikerjelen. A nagytérben délelőtti 10 órakor kezdődő ünnepélyen az ifjuság a karzaton helyezkedik el. A rendező bizottság ismételen kéri az iskolák igazgatóit, valamint az összes egyesületek elnökeit: *intézkedjenek az iránt, hogy az ifjuság, illetőleg az egyesületek tagjai esztendő alatt testületi tag legyenek részt a menetben.* A Kossuth szobor előtti ünnepély valóban nagy szabású lesz. Kélelem. A bizottság megkéri Arad polgárait: *március 15-én díszítsék fel hazájukat nemzeti színű tobozokkal.*

A „MÁV. altisztelet” saját házában, Erzsébet ut 5b. sz. 1913. március 15-én este 8 órakor emlékünnepeket tart a következő programmal: Hymusz, enekai: a Mav. dalárda. Emlőai megnyitó, emlékbeszéd, tiszta: Kicsér Karoly. Szavalt, tiszta: Vagn István. Regi noták, enekai: a Mav. dalárda. Tarogató szolo, előadja: Kohn Jakab. Szavalt, tiszta: Vajda Adolf kasszaszónny. Kunc noták, 2 negedün, előadja: Bankó Béla és B. Bes Viktor. Szavalt, Ábrányos, előadja: Kory Laszlo. Szózat, enekai: a Mav. dalárda.

— Kitüntetett cigányprimás. A hivatalos lap mai száma a következő királyi köziratot közli: A Személyem körüli miniszterem ideiglenes vezetésével megadott magyar miniszterelnök előterjesztésére idősb Banda Márton népe néznek, a magyar zene művelése és fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül, az arany érdemkeresztet adományozom. Kelt Bécében, 1913. évi febr. 17-én. *Ferenc József s. k. László László s. k.* Szokatián dolog és a magyar cigányzenének nagy megbecsülése az, hogy egy cigányprimást kitüntessen arany érdemkeresztrel a király és taán az öreg Banda Marci az első, akire ilyen módon sugárzott le a királyi kegy. Az öreg Banda Marci a főváros kedvelt cigányprimása. Muzsikált 1865-ben a király előtt. 1870-ben József főherceg előtt és a kiállítás idején Erzsébet királyasszony látnak buzta a szép nőt: Lelullott a rezgő nyarla levele. A Porzolt-féle cigányversenyen aranyérmét kapott és Pius pápa áldását és arcképét küldte neki, mert az öreg Banda Marci nem egy faunai templomot muzsikált össze.

— Az Aradi Villamossági R. T. ez uton értesíti a fogyasztó közönséget, hogy f. hó 16-án, vasárnap reggel 7 órától d. u. fél 3 óráig kábelbalozata mentén az áramszolgáltatás kábelmunkálatok miatt szünetelni fog.

— Egy aradi építész-mérnök kalandja. Kellometlen kalandja volt a hercegovinai Mostár községben *Tabakovics Emil* aradi építész-mérnöknek. *Tabakovics* a hiával három hét óta a külföldön utazgat. Boszniában és Hercegovinában is folytattak tanulmányokat. Eljutottak többek között a hercegovinai Mostár városába is. A fiúnak rendkívül tetszett a híres *Narenta* híd, amely a legcsodálatosabb építkezések közé tartozik. Azonnal elővette kodakját és lefényképezte. Néhány perc múlva egy rendőr a városházára kísérte őket, ahol igazoltatni skarták az aradi utasokat. Veletlenül azonban nem volt náluk igazoló okirat. Mivel a hatóság szerb kémeknek nézte őket, őrizetben tartotta mindkettőjüket. Az építész azonnal táviratozott *Vargassy Lajos* polgármesternek, hogy sürgőnyleg igazolja őt. Az igazoló távirat el is ment, azonban a mostári hatóság még mindig gyanakodott és csak három nap múlva engedte szabadon *Tabakovicsot* és fiát.

— A csaló konzuli titkár. Lapunk mai számában megírtuk azt a csalást, melyt *Burián József*, konzuli titkár követett el, olyképen, hogy hűzkény embereknek konzuli címet ígért s ezért több ezer koronát csalt ki tőlük. A rendőrségben ma tovább folytattak a nyomozást *Burián* ügyében s kiderült, hogy a konzuli titkár *Bien Ernő* főmérnökkel is összeköttetésben állott, akitől a cubai konzuli cím megszerzéséért hater ezer koronát kért. A főmérnök azonban a pénzt nem adta oda *Buriánnak*, hanem deponálta a Magyar Tisztviselői Takarékpénztárnál. *Buriánt*, kinek védője *Vándor Mihály dr.* holnap kísérik át az ügyészségre. A kolozsvári rendőrségtől távirat érkezett a főkapitányságra, mely elmondja, hogy *Burián* egy *Brater Samuel* nevű segesvári lakostól ezer koronát csalt ki azzal, hogy tiának Argentiniában birókat vásárol. A fiu később elnehejes lett s családja a *Schvartzer* szanatóriumban helyezte el, ahol, mint azt a rendőrség megállapította, *Burián* többször fel is kereste.

— Tudakozódási jegyzék címmel valami hiteltudósú jelenik meg, amely Aradról néhány kereskedő nevével közli, olyanokat, akik állítólag fizetési zavarokkal küdenek. A lap azonban téves nevet is közöl. egy olyan nevet is felsorol, amilyen Aradon több van és így tévedésbe eszi a közönséget. Ilyen esetben az említett lapnak *precízebben* meg kellene jelölni azt, akiről szó van.

— Talált tárgyak. Az aradi ipar- és népbank zálogszál anal elzalogosított tárgyakról szóló 518, 2800, 3536 és 9278 sz. zálogjegyek, valamint az Aradi hitelbank és takarékpénztár által kiállított 27699 és 34637 sz. zálogjegyek, mint talált tárgyak a bányanyaságon őrizetnek. Igazolt tulajdonosaik az iparügyi osztálynál jelentkezzenek.

— Marolugot ivott. Turcsin Sebők négy-szenta istós. macosága 31 éves gyermekő házi alkalmazom ma reggel ongyilkossági szándékkal marolugot ivott. A kórházba szállították. Életbenmaradva-ahoz nincs remény.

— Halálos baleset *Soborsinból* jelentik: Ungár Zoltan hat éves fia ma delelőtt egy favall magrakon szekerre akart felkapaszkodni. Lezuhant, a serekek alá került s oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy fél óra múlva meghalt.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 13-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: *Született:* *Popovics István* gör. kol. szerb lelkésznek *Milóna* nevű leánya. *Markó István* kömvésnek *Lidis* nevű leánya. *Matusinka György* futónak *György* nevű fia. *Szathmáry Dezső* kereskedőnek *Iren* nevű leánya. *Daradics István* asztalosnak *Róza* nevű leánya. *Hausenreich Mihály* kőfaragónak *István* nevű fia. *Schmidt Ferenc* borbélynak *Bela* nevű fia. *Bikei Bela* posta s. ellenőrnek *Sándor* nevű fia. *M. sz. hall:* *Paly Pal* 26 éves lakatos segéd. *Grein Vince* 39 éves szatocs. *Ilka János* 69 éves vinceller házasság nem fordult elő.

— Üzleti könyvek, u. m. strazzák, naplók, főkönyvek és irodai szerek *Kerpel László* nál olcsón kaphatók.

— Uj dobozgyár Aradon. Tisztelettel értesítjük a gyáros és kereskedő urakat, hogy az aradi vár fegyházában, 24 modern géppel dobozgyárat alapítottunk. Ugy az olcsó munkaerő, mint legkölteesebb gépeink kitűnő üzemszolgáltatása folytán *elsősorú minőségű munkát igen jutányosan és gyorsan szállíthatunk.* Felkérésre *aránylalttal készséggel szolgálunk.* Telefonszámunk egyelőre 885. Vidéki megrendelések is pontosan teljesíttetnek. Teljes tisztelettel *Inguz és Kerpel.*

— *Varga Kálmán* női szabó *Deák Ferenc-utca 39.* Értesitem az igen tisztelt hölgyközönséget, hogy a legújabb tavaszi kosztüm és felöltő szövetújdonyságaim *dus választékban megérkeztek.*

— Opre-féle gőz- és kádfürdő Tököl-tér 1. Minden kényelemmel a n. é. közönség rendelkezésére áll: gőzfürdő férfiak részére reggel 1/6-tól 1-ig nyitva. Hölgyek részére hétfő és péntek d. u. 2-től 6-ig nyitva. Kádfürdő (kabinfürdő) reggel 1/6-tól este 10-ig nyitva. 10 darab bérletjegy 8 korona.

— A legmegbízhatóbbak a *Messenger-boyak* Telefon 816.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az aradi ügyvédi kamara közhirre teszi, hogy *Schärer Sándor dr.* ügyvédet, Szászváros székhellyel, az ügyvédek lajstromába felvette.

§ A szerelem és a postrestant levél. Pikáns ügyben volt ma tárgyalás az aradi büntető járásbíró-ságnál. *Stoll Károly* ismert aradi lakatosmestert följelentette egy aradi özvegyasszony becsületsértéséért. *Stoll* ugyanis levelet írt a szóban lévő hölgynek és arra kérte őt, viszonzozza meleg érzelmeit. A választ postrestant levélben kérte. *Stoll* a levelet egyelőre jelige alatt küldte, mert nem volt tisztában ama hölgy érzelmeivel. A nő megakart tudni, hogy ki az a férfi, aki szerelmi ajánlatot tesz és színelig válaszolt *Stoll* írására. Arra kérte az ismeretlent, hogy nevezze meg magát, majd aztán érdemleges választ ad a fölhívásra. *Stoll* a következő levélben levelette iokognitóját. Erre a bájos özvegy szemrehányó levélben kérte ki magának, hogy neki ilyen ajánlatot tegyen *Stoll*. Az iparos ezen a válaszon annyira felháborodott, hogy sértő tartalmu *levelező lapot* küldött az özvegynek. A hölgy becsületsértés miatt emelt panaszt. *Stoll* szerint a megsértett nő *háromezer koronás kártérítést* is követelt tőle, amit persze ő nem fizetett meg. A mai tárgyaláson különben nem került sor ítélethozatalra, mert *Stoll* megfelelő elégtételt adott a hölgynek.

§ A meggyilkolt magyar urileány. Bécs-ujhelyen csütörtökön érdekes gyilkossági bűnpör tárgyalását kezdette meg az ottani esküdtbíró-ság. 1912. december 6-án a Bécs melletti *Badenben*, az ottani kurparkban 3 lövéssel megölte a bukovinai születésű, most 25 éves *Reiss Fülöp* ügyvédjelölt a kedvesét, akivel *Czernovitzból* Bécsbe, majd *Badenbe* utazott, a 17 éves *Beregszászy Olga* hivatalnoknőt. A tárgyalást lovag *Waldstein Oberlandesgerichtszat* 9 órakor nyitotta meg. Az elegáns megjelenésű vádlottat *Loewa Gusztáv dr.* bécsujhelyi ügyvéd védte és a közvédat *Kaempfer Antal dr.* ügyész képviselte. A vádlott beismerő a tett elkövetését, de tagadja bűnösségét. Hosszan előadta, hogy ő a leányt, mert azülei ellenérték a szándékolt házasságkötést, annak kiváságára lötte agyon. Számos tanut idéstek be, akiknek kihallgatása az egész napot igénybe vette. A gyilkost 2 évi börtönrre ítélték.

§ Az árvák pénze. *Budapestről* jelentik: A jegyzok árvaházának alapja javára nemrégiben sorajátékot rendeztek, mely több százezer koronát jövedelmezett, az egybegyűlt nagy összegből azonban mindössze tizenöt ezer korona jutott az árváknak. *Himfi Géza* ujpesti tisztviselő megírta ezt egy fővárosi napilapban s azzal vádolta *Jászberényi Sándort* és *Husza Balintot*, a sorajáték rendezőit, hogy saját céljaikra fordították a megmaradt összeget. A vádak miatt fegyelmi eljárás indult meg s a jegyzoket utasították, hogy indítsanak sajtópört *Himfi Géza* ellen. A budapesti esküdtbíró-ság ma tárgyalta ezt a sajtópört. *Himfi Géza* az esküdtbíró-ság felmentette, mert vádjait beigazoltaknak látta.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

— Marad a kamatláb. Bécsből jelentik: Az Osztrák és Magyar Bank főtanácsa ma Popovics Sándor dr. titkos tanácsos bankormányzó elnöklésével Budapesten ülést tartott. Pranger udvari tanácsos, vezértitkár előterjesztette jelentését, a melyben kifejtette, hogy a honi és a nemzetközi pénzpiac az utóbbi időben kevesse változott, javulás egyáltalán nem észlelhető. Mindezen mértékadó piacon a különbizet a hivatásos ráta és a piaci ráta közt megszűnt, úgy, hogy a kamatláb lezárlására sehol sem történtett intézkedés. Az Osztrák és Magyar Bank már a legutóbbi biztatás szerint 2 66 millió koronányi adóköteles bankjegy van forgalomban és nem lehet várni, hogy az adóköteles bankjegyek megszűnése belátható időn belül beálljon. Az ülés elején Heinrich Aladar újonnan megválasztott főtanácsost üdvözölte az elnök, egyébként csak folyó ügyek kerültek tárgyalásra.

— Az aradi tenyészbikavásár. Az Arad-vármegyei Gazdasági Egyesület az aradi m. kir. gazdasági felügyelőséggel karöltve folyó hó 13-án rendezte Aradon XII. tenyészbikavásárját, mely a következő eredménnyel végződött. Belelt jelentve a vásárra 127 tenyésztő részéről 197 db. simmentáli, 3 db. pinzgauer és 24 darab magyar fajta, vagyis összesen 224 darab tenyészbika. Eladott összesen 92 darab 760 korona átlagárban. Jelen voltak a vásáron a földművelésügyi minisztérium részéről Békessy Jenő, Mészner Ernő és Bagáry Kálmán gazdasági felügyelők; a gazdasági egyesület részéről Várhelyi József igazgató elnök, Purgly László alelnök, Ipolyi Kellér Iván ügyvezető titkár, Kemény Szilárd titkár, továbbá Arad és a szomszédos vármegyék földbirtokosai közül igen sokan.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tőzsiati tudósítás.

Budapest, március 13.

Készáru.

Mikelt 14 ezer mm. buza 5-7 fillérrel olcsóbb áron.

Határidő.

Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1913. áprilisra 11:27-11:28 11:29-11:30	
Buza 1913. októberre 11:27-11:28 11:29-11:30	
Rozs 1913. áprilisra 9:26-9:27 9:27-9:28	
Rozs 1913. októberre 9:30-9:31 9:31-9:32	
Tengeri 1913. májusra 7:34-7:35 7:35-7:36	
Zab 1913. áprilisra 9:35-9:36 9:36-9:37	
Zab 1913. októberre 8:38-8:39 8:39-8:40	

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (márc. 13.)

Osztrák hitel	— — — — —	682 —
Magyar hitel	— — — — —	823 50
4% koronajáradék	— — — — —	88 —
Osztr.-magy.-államvasút	— — — — —	708 50
Jelzálogbank	— — — — —	433 —
Lezárolóbank	— — — — —	517 50
Hazai Bank	— — — — —	280 —
Magyar Bank	— — — — —	565 25
Keresk. Bank	— — — — —	8595 —
Rimamurányi	— — — — —	721 25
Salgótarjáni	— — — — —	752 —
Kőszegi Vasút	— — — — —	650 75
Városl. Villamos	— — — — —	369 —

Bécsiértéktőzsde (márc. 13.)

Osztrák hitel	— — — — —	633 25
Magyar hitel	— — — — —	825 —
Osztrák-magyar államv.	— — — — —	707 20
Déli vasút	— — — — —	115 25

A Temesvári Lloyd-társulat terményesarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 918. márc. 13. Buza 75 kilogrammos 20.40-20.50 76 kilogrammos 20.50-20.60, 77 kilogrammos 20.70-20.80, 78 kilogrammos 20.80-20.90 Rozs (prima) 17.85-17.95 (kőszep) 17.65-17.75. Arpa (sertőz) 19.80-20.10, (takarmány) 17.90-18.05, Zab (prima) 19.95-20.25, (kőszep) 18.95-19.35, Tengeri régi, (magyar) 11.95-12.15 új 10.30-10.50, (román) régi 19.25-19.35, új 10.30-10.50 Burgonya 100 kgr. (fehér) 5.80-5.90, (rózsas) 7.50-7.60.

Feladás szerkesztő:

Belgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Pénteken, 1913. március hó 14-én:

B) Bérlet.

Elnökné önagysága.

Vígjáték 3 felvonásban. Írták: Weber és Helmequin. Fordította: Karinthy F. Rendező: Delli Lajos.

SZEMÉLYEK:

Ticoine	Várnai Jenő	La Moulin	Koltai Lajos
Cyprien	Delli Lajos	Gobette	Kállay Jolán
Maïus	Herold Ede	Aglaje	Benkőné
Ocav	Hajdutska L.	Denise	Heppesné
Poche	Győző A.	Argela	Nógrádi M.
Bienazis	Szabó Lajos	Sophie	Fáskert M.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTTÉR.*

A TENGHER AJÁNDÉKÁNAK

lehetne a csukamájolajat nevezni. Hogy ez azonban kellően kihasználható legyen, először bizonyos kezelés alá kell venni. A csukamájolajat is meg kell fosztani a Scott féle eljárás által hátrányaitól, amilyen a nehéz emészthetőség, a kellemetlen szag, a rossz íz, hogy ezáltal élvezhetőbbé, könnyen szedhetővé és ízletesebbé legyen. Az így nyert Scott féle csukamájolaj Emulsióban a közönséges csukamájolaj minden előnye fokozott mértékben megvan, étvágygerjesztő hatással bír, rendkívül tápláló és élvezhető még kényes inynek és gyomornak is. A

SCOTT féle EMULSIÓ

rendszeres használatánál gyakran rövid idő alatt észlelhető az általános erőgyarapodás. Aki ezt akarja elérni, az határozza el magát és tartson kurát a SCOTT féle Emulsióval! minél előbb, annál jobb.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld. Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII., akkor egy gyógyszer újján próbádatot küldünk.

Mauthner magvak

u. m. lucerna, lóhere, fű, takarmányrépa, kertvirág és az összes itt fel nem sorolt magvakat napiárban; ugyszintén friss töltésű ásvány- és gyógyvizek, valamint

Naponta friss pörkölésű legfinomabb „Japan” kávé nagyban és kiosknyben kapható

Färber Lajos

fűszerkereskedésében

Arad, a „Fekete kutyához.”

Alapított 1832. évben. Telefon 311.

Tartozik ■ Követel
praktikus

kézi zsebfüzet.

kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ára 20 fillér.

György

Menyhért

és társa Arad,

Andrássy-tér 8. sz.

a Minorita ter. plom bejáratával szemben

Tavaszi ujdonságaink megtekintésére felhívjuk a n.é. hölgyközönség szíves figyelmét.

Ujdonságok és

eredeti modellek

Divat felöltők

Angol raglanok

Félhosszu raglanok

Leány kabátok

Gyermekefelöltők

Divat kosztümök

Angol kosztümök

Divat blousok

Divat aljak

Pongyolák

Szabott árak! Telefon 855.

5970—1912. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A körösbökényi kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Borossebesi takarékpénztár r. t. végrehajtónak Muresán Pál kertesi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 290 kor. tőkekövetelés, annak 1912. évi május hó 20. napjától járó 6% kamatai 59 kor. 20 fillér eddigi, valamint jelenleg 29 kor. 30 fillérben megállapított és még felmerülendő költségek továbbá ugyan ezen végrehajtónak 180 korona tőke, ennek 1912. évi május hó 20-tól járó 6% kamatai 58 kor. 20 fillér költség, 190 kor. tőke ennek 1912. évi május hó 20-tól járó 6% kamatai 52 kor. költség, 190 kor. tőke, ennek 1912. évi július hó 9-től járó 6% kamatai 38 kor. 10 fillér költség, 280 kor. tőke, ennek 1912. évi szeptember hó 20-tól járó 6% kamatai 57 kor. költség, továbbá az ezennel csatlakozott-nak kimondott Victoria takarékpénztár r. t. végrehajtónak 1000 kor. tőke, ennek 1907. évi június hó 20-tól járó 6% kamatai 77 kor. költség, 141 kor. 50 fillér tőke, ennek 1912. évi június hó 6-tól járó 6% kamatai, 13% váltódíj, 51 kor. költség, Mócs Tőgyerné végrehajtónak 48 korona költség, Körösbökényi takarékpénztár r. t. végrehajtónak 115 kor. tőke, ennek 1912. évi június hó 20-tól járó 6% kamatai 58 korona 80 fillér költség, 75 kor. tőke, ennek 1912. évi június hó 4-től járó 6% kamatai 37 kor. 60 fill. költség, 170 kor. tőke, ennek 1912. évi június hó 26-tól járó 6% ka-

matai 58 kor. 10 fillér költség, Borossebesi vidéki önszegélyző egy-let mint szövetkezet végrehajtónak 100 kor. tőke, ennek 1912. évi július hó 25-től járó 6% kamatai, 13% váltódíj, 39 kor. 60 fillér költség, 70 kor. tőke, ennek 1912. évi augusztus hó 8-tól járó 6% kamatai, 13% váltódíj, 31 kor. költség, 80 kor. tőke, ennek 1912. évi szeptember hó 5-től járó 6% kamatai, 13% váltódíj, 30 kor. 90 fillér költség és 28 kor. 58 fillér végrehajtás kérésű költség. „Codrul” takarékpénztár r. t. végrehajtónak 110 korona tőke, ennek 1912. évi április hó 28-tól járó 6% kamatai, 13% váltódíj 58 kor. 25 fillér költség kielégítése végett az aradi kir. törvényszék, illetve a körösbökényi kir. járásbíró-ság területén levő Kertes község határában fekvő és a kertesi 72. sz. tjkvben A. I 1-5. sor 322., 370., 509. hrsz. szántó és 572. hrsz. rétből álló ingatlanoknak Muresán Pál nevében álló $\frac{1}{2}$ hányadrészére 181 korona 50 fillér és a kertesi 168. számú tjkvben A + 1 sor (172. 173) hrsz. a felvett 77. sz. ház, udvar és kertből álló egész jószágtestre 480 korona, mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik azzal, hogy a Codrul takarékpénztár r. t. javára elrendelt csatlakozás csupán a 168. számú tjkvben felvett ingatlanra vonatkozik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok Kertes községhezánál 1913. évi március hó 31. napján délelőtti 10 órákor megtartandó nyilvános árverésen a fenti megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát bánatpénzzül kész-

pénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3838. sz. a. kelt igazság” gy. miniszteri rendelet 8. §-ában jelzett óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Körösbökényben, 1912. évi december hó 20. napján.

Kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság. Szűcsy, s. k. 1691

kir. járásbíró.

Üzlettárs!

Telekkönyvileg biztosítható 22.000 kor. tőkével 30—35 százalékot szolgáltató iparvállalathoz 3—5 évre társat keresek. Közvetítő kizárva.

Cím a kiadóhivatalban. 1680

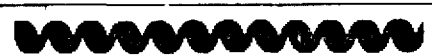
Ingatlanforgalmi és Parcellázóbank r.-t. Arad, Patófi-u 1. sz. Telefon 861.

Zimándi dűlő 3. sz. alatt (a Mosóczyi-telep és a város között) eladunk kiváló fekvésű

háztelkeket

olcsó áron, előnyös kölcsönnyújtással, vagy 5 évi részletfizetésre. Telkeinkre igen előnyös építési kölcsönöket is adunk.

1-7712.

Az Andrássy-téren

az első emeleten

irodának, vagy divatsalonnak alkalmas utcai lakás május 1-re

k i a d ó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

MEGÉRKÉZTEK

a legújabb női modell, Tagal, lószőr és szalmakalapok. Több mint 3000 drb. legújabb divat-formák és fel-díszítettek, már 2 koronától kezdve. Olcsóbb mint bárhol.

Férfidivat kemény- és puha kalapokban

óriási raktár. Nagyban és kicsinyben eladás. — Kalapokat festés és javítással legújabb divat szerint átalakítok.

Tisztelettel

1698

Bittenbinder Konrád

első aradi villanyüzemre berendezett kalapgyártár.

Mihalik Béla szőlőnagybirtokos, szőlőoltványtermelő, Győrök.

Utóbbi évek szárazsága ugyancsak sok pótlást követelt szőlőinkben a évtizeden át tett tapasztalatok után arra a meggyőződésre jutottam, hogy a szőlők pótlására legcélszerűbb a kézzel kötött ugynevezett száraz gyökerees oltvány.
Ezt az aradhegyaljai borvidéken nem készítik, mert alig fizeti ki magát, mert míg a meleghegyi stratifikált oltványok 80%-ig sikerülnek, a hárshegyi kötött oltványokból alig 20-40% sikerül.
Hogy a szőlőpótlásokra a szőlőbirtokosok is

1234

az egyedül jól bevált száraz kötött szőlőoltványokhoz

jutányos Áron juthassanak, elmúlt évben oly mennyiséget készítettem, hogy azokból eladásra kétszázötven darab jutott, mely oltványok dus gyökérzettel, jól összerörve, első osztályú minőségben 28 borfajban darabonként 20 fillérért árusítom. Csemege fa jokban darabja 24 fillér. Fajtiságért kezességet vállalok. Gyökerees Riparia Portalis szőlővessző ezre 32 korona. Bővebb felvilágosítással szolgál

Mihalik Béla, Győrök.

Egy hölgy

hajlandó bárkinak, aki ideggyengeségben (Neurasthenia), vés-szegénységben, csusz, köszvény, stb betegségben szenved, díj-talanul egy egyszerű, meglepő gyorsan ható győszert ajánlani, amelyet a véletlen által ismert meg. Személyesen gyógyult meg ezen gyógyszer által, mint sok más beteg, miután mindenféle gyógyszerhez eredmény nélkül folyamodott és lelkiismereti kötelességének tartja hálából ezen nyilatkozatot közzé tenni, tisztán emberbaráti célból, gy tett fogadalom következtében.

Szi eskedjenek írásban fordulni

Ed. Müller Amália

Budapest, Albertfalva 6.

9426

Felhívás.

Értesitem az érdekelteket, hogy a

ROSENBERG JAKAB Hal-tér 5. szám alatti szatócsüzletét folyó évi április hó 1-ével **megvettem,**

felbivom az esetleges hitelezőit, hogy üzleti követeléseiket nálam **folyó hó 25-ig** annál is inkább jelentsék be, mivel továbbra szavatosságot nem vállalok.

1686

Deutsch Gábor Andrassy-tér 8.

Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

motor

Cim a kiadóhivatalban

Nagymennyiségű

maculatura

jutányosan eladó.

Legjobb, leghatásosabb, szegények és gazdagok által legkedveltebb háziszer

Doré sósborszesz,

amely külső és belső használatnál minden eddig létező hasznosított felülmúl. Ara egy üvegnek 44 fillér, nagy üveg 1 korona 10 fillér, óriás üveg 2 korona 20 fillér. Mindenki saját érdekében **Doré sósborszeszt** vásároljon.

Kapható a készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszerertárában

ARAD, Andrassy-tér 22. a megyeházzal szemben.

A nőnek szépsége legnagyobb dize.

Ezt építeni, megtartani a legnagyobb művésze a kozmeticiának. Egyik ilyen készítménye a modern kozmeticiának a **FOLDES**-féle

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyit kell oldani egy mosdó tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után azt a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, harmatos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kislumul, megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő oxigénjét, a fityegő ráncok elsimulnak. **Mosdáshoz egy evőkanálnyit használandó mentől hidegebb vízben. ÁRA 1 KORONA.**

Gutori Földes Kelemen gyógyszerertára

ARADON.

Száraz aprított négy vágású tűzfát 2 Kor. 80 fill., házhoz szállítva vagon és öl fával is szolgálhatunk.

Azonkívül ajánljuk fafűrészelő motorgépeinket.

Ivan és Burian

Tökölly-tér 1. sz.
Katalin fürdő udvarában.
Telefon: 811. 1298

Hirdetmény.

Néhai Rédl Mór hagyatékához tartozó aradi 1029 sz. tjkben A + 1. sor 1315 hrsz. alatt felveit ingatlan (Arad, Szentpál utca 3. sz. alatti ház) Aradon. Andrassy tér 24-25. szám alatt levő irodámban 1913. évi március hó 8-ik napján közbenjöttömmei megtartott nyilvános önkéntes árverésen 26230 kor. vételárban elárverezve, utóajánlatok 1913. évi március hó 26-ik napjáig nálam adhatók be.

Arad, 1913. évi március hó 10.

Beles János,
kir. közjegyző.

7635

Alkalmi vétel és eladások

Ékszerárnyakban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerárnya

Deutsch Izidor

Óra és ékszerárny
Weitzer János-utca, Minerva-palota.

Zálogcedula

arany és ezüstművek, gyémánt és drágakövek tárgyak a legmagasabb árban megvesztetnek vagy más tárgyakra átcsereztetnek.
Telefon 444. Telefon 444.

3564-1913. kh. sz.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. Kereskedelmi Minisztérium 85290/1912. sz. korrendelete alapján közlöm, hogy az új nemzeti birodalmi biztosítási törvény életbe léptetésére vonatkozó rendelkezések közt az a natarozmány foglaltatik, hogy ha a megállapított baleseti, ill. ölég rokkant biztosítási járadék a régi, nem pedig az új jogszabályok szerint szűnne, az új nemzeti birodalmi biztosítási törvény szabályai irányadók és az esetekben új határozat hozandó.

Felhívom ennél fogva mindazokat a munkásokat, akik Nemzetországban dolgozva ott balesetet szenvedtek és Magyarországra költözésük folytán oaseseti vagy rokkant járadékukat elvesztették, hogy a járadékot megállapító végzéssel f. e. május hó 15-ig nyilatkozzanak iparügyi osztályánál jelentkezzenek, a hol a továbbiakra vonatkozó felvilágosítást elnyerik.

Arad 1913. február hó 26-én

Gren

főkapitány.

Ha finom

Teát, Rumot

óhajt forduljon

Vojtek és Weisz-céghez Aradon.

Teák.	Kor.	Rumok.	Kor.
1 csom. igen fin. keverék	— 50	1/2 lit. úv. „Hungaria“	1.10
1 „ „ „	1 —	1 „ „ „	2.20
1 „ „ „	2. —	1/2 „ „ „	1.80
1 „ fin. keverék 1/4 k. 6	2 50	1 „ „ „	2.60
1 „ „ törmelék	— 40	1 „ „ „	1.80
1 „ „ „	— 80	1 „ „ „	3.60
1 „ „ „	7. —	1/2 „ „ „	2.70
1 „ Popoff-féle 4 sz.	7. —	1 „ „ „	5.40
1 „ „ „ 6 „	5.50	1/2 „ „ „	8.70
1 „ „ „ 8 „	4.50	1 „ „ „	7.40

Postai megrendelések naponta pontosan eszközöltetnek.

Általánosan kedvelt legjobb hatású

és izü **Hajós-féle** most érkezett meg. E fontos és nagy táperezű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ara egy üvegnek 2 korona.

Fagydagánatok

elmulasztására, fagy viszketegség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin“

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete Hajfestő

festeni anélkül, hogy a színt le lehet mosni. Ara 2 korona.

Kitűnő amerikai gummi

„NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, Andrassy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. —

Ne festessen addig senki,

ameddig a legdivatosabb mintalapjaimat meg nem nézi. Kívánatra készséggel bemutatom.

Izléses munka!
Figyelmes kiszolgálás!
Szolid árak!

1001

Fischer Ármin

szobafestő és mázó

Vörösmarty-utca 3. Telefon 633.

Pathefonok

és Pathe-lamessék, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.
a Fehér Kereszt-tel szemben.

Permetezőjavítások elfogadtatnak.

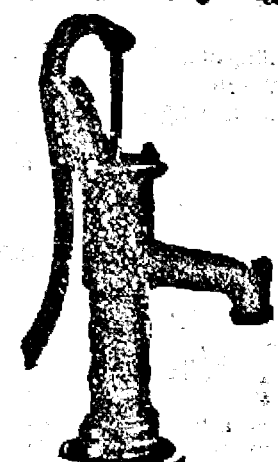
M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gummicsővek legolcsóbb gyári árakon. A szivattyú-hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, a szőlőmagvak, héjak és egyéb tisztálanságok azonnal továbbittatnak, ezáltal a szivattyú nem romlik, és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 3 évi jótállás (ingyenjavítás) hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű, belső gummizott kenderosóvák a legolcsóbb árban.

Tüzi fecskendő

golyó szelepekkel. Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot. — a gép jó működéséért 3 évi jótállás (ingyenjavítás) hozzá való országos egységes csavarok és a legjobb minőségű, belső gummizott kenderosóvák a legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló csővekkel. Készítenek és jobbak mint bármely más külföldi gyárban.

HÖNIG OTTÓ

m. kir. szabadalmazott tüzi fecskendő- és szivattyúkészítő.

Arad, Rákóczi-u. 27. sz.

Női és férfi ruhák vegyi tisztítása és festése.

Strucctoll és tollboák festése

Uradalmakat és földbirtokosokat

gazdasági eszközökben
jutányosan és olcsón

1843

KLEIN ADOLF Arad

műszaki és olajáru nagy-
kereskedő elégíthet ki.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Telefonszámok: 41, 899.

6001—1913. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A körösbükényi kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Gurahonci takarékpénztár r. t. végrehajtónak Koczor Veszeli és társa végrehajtást szenvedő elleni 1552 kor. 80 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az aradi kir. törvényszék, illetve a körösbükényi kir. járásbíróság területén lévő Bonczafalva község határában fekvő és a bonczafalvai 135. sz. tkvben A I. 2., 6., 7. sor 449. hrsz. a. egész szántó és legelő ill. 197 koronában az u. o. 218. sz. tkvben A I. 1—3 sor, (11. 12.) hrsz. a. egész házasságosságra és legelő illetőségre 339 koronában az u. o. 382. sz. tkvben A. 1. sor 518a hrsz. alatti egész szántóra 105 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és a fentebb megjelölt ingatlanok Bonczafalva községhezánál 1913. évi április hó 2. napjának d. e. 10 órákor megtartandó nyilvános árverésen a fenti megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni.

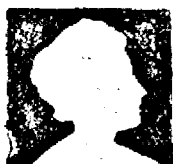
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338. sz. a. kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Körösbükényben 1912. évi december hó 21-én.

Kir. járásbíróság mint tkvi. hatóság.

Szűcsy s. k.
kir. bíró.

1892

**A gyors tesztá-
készítés titka!**

Mint ahogyan a tudomány a halad-
ásnak annyiszor vált uttorójává
ugy az élelmiszerek terén is

Dr. OETKER

csőtpora 4 12 fillér, Vaníliacukorja
4 12 fillér, Puddingpora 4 15 fillér
segít a háziasszonynak egészséges
és tápláló teszták gyors és könnyű
elkészítésében. Milliószer bevált re-
cepteket egy csinos füzetben össze-
fűzve, ingyen ad minden élelmis-
zerüzlet vagy direkt a gyáros Dr.
A. Oetker Baden-Wien. 1381

Knapp Sándor Arad,

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete.

1205

Felvételi üzlet: Weltzer János-u. sarok a főpostával szemben

Telep: Magyar-u. 26. Vidéki megrendelések gyors és pontos kiszolgálása.

Diamant Ferencz

villamos világítás, tele-
fon-csengő berendező,
csillár- és izzótestek
raktára 8161

Deák Ferenc-u. 7.

Telefon 595. szám.

4522.—1918.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. városnak az 1909. évi V. t. c. értelmében végrehaj-
tott földadókataszteri kiigazításból
kifolyólag megejtett birtokiv má-
solás alapján készült új földadó-
sorozati munkálatok és pedig: az
új kataszteri telekkönyv, egyéni
birtokivok, a birtokivok összesítése,
a mintaterek jegyzéke és a birtok-
vázlatok az idézett t. cikk 17. §-a
és a t. cikk végrehajtása iránt 1909
évi 53501. szám alatt kiadott utasi-
tás 74. §-a értelmében elkészültek
és megérkeztek és azoknak köz-
szemlére kitételét a városi adóhi-

va al hivatali helyiségében 1913 évi
február hó 20-tól 1913. évi március
hó 21-ig terjedő időre elrendeljük.

Erről városunk közönségét az-
zal értesítjük, hogy ezen munká-
latok a közszemlére kitétel ideje
és hivatalos órák alatt megtekint-
hetők és az azok ellen emelt fel-
szólamlások szóval avagy írásban
ugyan ezen idő alatt megtehetők.
Egyidejűleg figyelmeztetjük mind-
azon ingatlan tulajdonosokat a
kik 1910 január hó 1-től ingatlant
szereztek avagy ingatlan állaguk
ezen idő alatt változást szenvedett,
hogy ezen körülményeket feltűntet-
ő telekkönyvi végzéseket esetleges
felszólamlásuk megtétele alkalmá-
val magukkal hozzák.

Arad, 1913. február 20.

A városi tanács.

Tanulóleányok

heti fizetéssel

**könyvkötészetünkbe
felvétetnek.**

Értesítés!

A t. c. örlőközönség szives tudomására hozzuk, hogy

MALMUNK

ismét üzembe helyeztetett.

Örléseket ugymint eddig, minden nap elfogadunk.

Tisztelettel

Solymos Testvérek

Salacz-utca.

1695

Posta

csomag, ajánlott-levél és utalvány

feladási könyvek

egész vászonkötésben, arany címnyomással
kaphatók 1 korona 50 fillérért az

Aradi Nyomda R. T.

nyomdájában József főherceg-ut 22. sz.

a Kossuth-szoborral szemben.

**Gallérok és kezelők
gőzmosása és vasalása
tűkörfénnyel hófehérré.
Figyelmes kiszolgálás.**

6003—1913. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A körösbükényi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint hogy a Gurahonci takarékpénztár r. t. végrehajtónak Katona Flore és t. madarsági lakosok végrehajtást szenvedő elleni 552 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az árverést az aradi kir. törvényszék, illetve a körösbükényi kir. járásbíróság területén lévő Madarság község határában fekvő és madarsági 10. sz. tkvben A I. 1—6. sor, (19. 20.) hrsz. a. házasságosságból 255, 317, 371., 454. 518. hrsz. a. szántóból Flore György jutalékára 426 korona az u. o. 21. sz. tkvben A I. 1. sor (41. 42.) hrsz. a. házasságosságból Katona Flore illetőségére 80 kor., az u. o. 29. sz. tkvben A I. 3—4, 6—8. sorsz. 323., 387., 213a, 506b hrsz. alatti szántó és (57. 58b.) hrsz. a. házasságosságból Lupej Simon nevén álló ingatlanokra 702 kor., az u. o. 50. sz. tkvben A I. 1—6. sorsz. (99. 100.) hrsz. házasságosságból 262., 344., 379, 462., 488 hrsz. a. szántóból Flore György jutalékára 22 korona mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanokat Madarság községhezánál 1913. évi április hó 3. napján délelőtt 10 órákor megtartandó nyilvános árverésen a fenti megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3338. szám alatt kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Körösbükényben, 1912. évi december hó 22. napján.

Kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság. Szűcsy s. k.
1693 kir. járásbíró.

Eredeti Styria gyárt-
mányu Globus és He-
likal-Premyer

kerékpárok

olcsón és kedvező fizetési
feltételek mellett kaphatók

**Ka'már Józsefnél
Arad, Salacz-u. 2. sz.**

Apró hirdetések.

ALKALMAZÁST NYER.

Vidéki pénzügyintézet
kereskedelmi végzett gyakornokot keres azonnali belépésre. Kezdeti fizetés havi 80 korona. Cím a kiadóhivatalban. 1688

Tanulóleányok

női ruha varráshoz esetleg fizetéssel felvétetnek Varjaev Lajos-utca 150. sz. alatt, (volt Választó-utca). 1712

Egy

ügyes fiú könyvkötészetünkbe, heti fizetéssel tanulónak felvétetik.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Párisi divatalbum
a legújabb 800 tavaszi eredeti francia színes modell-képpel K 250 kaphatók Pichler Sándor könyv-és papírkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 808. 5511

Karfiol,

Masanszki alma olesó árban kapható Deák Ferenc-utca Fehér Kereszt-épület, Galler Anna. 1483

55 Hl. egyszerűfűtő

szilvapálinta eladó, hordóval együtt, literje 82 fillér. Felvilágosítást nyújt válaszbélyeg melléklésével Bányai Teréz, Marosszalina u. p. Marosborsa. 1689

Egy szép

tiszta hálószoba berendezést vendék. Cím a kiadóba. 1713

Tölgy szőlőkarók

7 láb hosszú és kerítés-oszlopok aradi raktárból kicsinyben, waggonszámra, lippai állomásról, előnyös árban szállítok Braun Ede fakereskedő Arad, Béla-tér. Telefon 554. 1707

ALKALMAZÁST KERES.

Gyermektelep

házas pár, tanult kertész, házmesteri állást elfoglalna. Cím a kiadóhivatalban. 1697

40 éves

özvegy nő ajánlkozik uri házhoz bejáró, főzőnőnek egyszerű főzésre. Cím a kiadóhivatalban. 1714

KIADÓ LAKÁS.

Ferenc-tér 6. szám alatt

egy 4 szobás lakás, nagy előszobával, fürdőszobával, gázbevezetéssel, április 1-től; egy 3 szobás lakás, nagy előszobával, fürdőszobával, gázbevezetéssel, május 1-től kiadó. 1261

Egy parkettás

utcai lakás II. em. 3 szoba, fürdőszoba mellékhelyiséggel Szabadság-tér 5-6. sz. kiadó 1607

Modern

földszinti lakás, mely áll 5 szobából, előszobából, csukott folyosóval és minden egyéb hozzátartozóval 1913. május hó 1-re gróf Apponyi Albert-ut 1. sz. alatt kiadó.

Egy utcai

és egy udvari szobából álló garcon lakás kiadó. Apponyi Albert-körut 1. sz. alatt.

Calky Gergely-utca 10. sz.
alatt, teljesen külön álló házban három szoba, konyha, elő- és fürdőszoba, villanyvilágítással azonnal, vagy május elsejére, jutányos árban kiadó. 1711

As Andrássy-téren

az első emeleten intézetnek esetleg divatszalonnak alkalmas utcai lakás május 1-re kiadó. Bővebbet a kiadó hivatalban.

INGATLAN.

Vécsey-u. 16. sz.

ház szabad kézből eladó. 1641

OKTATÁS.

Kereskedelmi szaktanfolyam,

mely már 5 éve áll fenn, újabban a „Gyakorló gyorsírók társasága Budapest” szakfelügyelete alatt áll és vizsgálatok is a fenti egyesület által kiküldött bizottság előtt történnek. A gyorsírást továbbra is László Lipót ur okl. gyorsírás-tan. adja elő. Március hó 1-én új tanfolyam vette kezdetét mérsékelt tandíjakkal. Beiratkozni még mindig lehet. Végzett növendékem részére az állásközvetítés díjtalan. Telefon 5-18. Ziffer Sándor, Andrássy-tér 21. szám. I. emelet. 718

KÜLÖNFÉLE.

Elveszett

egy arany karperec, egy kis órával tegnapelőtt este a Szabadság-térről, az Andrássy-téren át a Petőfi-utcán keresztül az Erzsébet-körútig tartó utvonalon. A karperec tulajdonosa kéri a becsületes megtalálót, hogy az elveszett tárgyat juttassa az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalába, ahol illő jutalomban részesül. 1717

A legpompásabb

zöld paprika ízt kapjuk ha levesbe, mártásba vagy szalonnára pár csepp zöld paprika kivonatot cseppentünk. Egy üveg Zöld Paprika kivonat ára 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerháza, Arad. 1224

Diamant Jemő

Welter- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári Iskolával szemben) épület és díszmű bádógos munkákat legjutányosabban készít úgy helyben, mint vidéken. 511

ÜZLETEK.

Jó forgalmu

vendéglő berendezéssel más vállalat miatt azonnal átadó. Cím a kiadóban. 1712

Takszámeteros

Bér-autók
Telefonszám
816
2281

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

Gőz-Tégla gyár
Arad-Mikélaka.

Cégtulajdonos:

Pollák Sándor Arad, Nádor-u. 14.

Telefon } Városi iroda 55.
Aradi gyár 938.
Mikélakai gyár 515.

Készít Aradon

(textil-gyár mellett) géppel gyártott falazó-, kut-, travers-, kémény- és idomtéglaikat legkifűnőbb minőségben.

Mikélakai gyárban

kézrel vert falazó téglát.

Aki rosszul érzi magát,
igyék egy üveg eredeti
Kárpáti-féle

Ophejtót,

mely a legkifűnőbb fájdalom-
mélküllí gyomortisztító házi-
hasi édes, hatása gyors és biztos.
1 üveg utasítással 40 fillér.
12 üveg franco K 480. Kapható
kiszárlag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerháza 4476
ARAD, SZABADSÁG-TÉREN.

Első aradi villanyerőre berendezett varroda.

STERN CECILIA

divatruházában ARAD, Forray-u. 2. sz.

Nagy választék tavaszi újdonságokban u. m.: aljak, blusok, pongyolák, kosztümök és lüsterkabátokban, ugyszintén gyermekruhákban.

1715

Kosztümnök mérték után 6 óra alatt és gyászruhák 4 óra alatt készülnek.

Első aradi villanyerőre berendezett varroda.

Feltűnő alkalom előnyös vételre!!

Néhány héttig

Fischer Simon cég nagyáruháza Arad, Szabadság-tér olcsó hetet rendez

sorozati árusítással, mely a külföldi nagyáruházakban nagyszerűen bevált azáltal, hogy a heti sorozati által, feltétlenül olcsóbban, jóval a rendes áron alul vásárolhat.

Sorozati árak:

1

koronás

sorozat:

- 2 drb. finom selyem magánköti
- 3 drb. tiszta selyem eszokor nyakkendő
- 3 drb. tiszta selyem regatta nyakkendő
- 3 drb. legfinomabb álló gallér
- 2 pár fehér vagy színes közelő
- 3 drb. elegáns angol batizst zsebkendő
- 3 drb. finom női zsebkendő
- 1 drb. finom selyem zsebkendő
- 3 pár színes férfi harisnya
- 2 pár osikos női harisnya
- 2 pár gyermek patent harisnya a 7 sz.-ig
- 1 pár finom női flor harisnya
- 1 pár finom selyem harisnyakötő
- 1 pár finom selyem nadrágtartó
- 1 pár finom selyem női keztyű
- 1 pár férfi svéd im. keztyű
- 1 drb. finom szövett sapka
- 1 drb. kék scheviot fin sapka
- 1 drb. elegáns divat sétatöb
- 1 drb. valódi bőr pénztárca
- 1 drb. valódi bőr cigaretta tárca
- 1 drb. China ezüst cigaretta tárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkész
- 2 drb. puha dupla gallér színes és fehér
- 1 drb. selyembatizst félmellény
- 1 drb. női selyem gummi-öv fekete és színes
- 1 drb. gyermek lackbőr öv piros és fekete
- 1 drb. divatos flor gyermek nyári trikóing
- 2 drb. osikos nyári gyermek trikóing
- 2 pár divatos gyermek nyári sokerről
- 2 drb. vászon sportsapka mosó
- 2 pár gyermek gummi nadrágtartó

2

koronás

sorozat:

- 1 drb. fehér puha férfi ing madrepulán
- 1 drb. színes turista ing kretonból
- 1 drb. damaszt alsó nadrág
- 1 drb. finom fin sport ing kretonból
- 1 drb. francia batizst alsónadrág
- 1 drb. finom női ing himzett
- 1 drb. sifon himzett női nadrág
- 1 drb. fin divatkalap
- 1 drb. legújabb leány bob-kalap
- 1 drb. gyermek sport kalap
- 1 pár finom férfi bőrkeztyű
- 1 drb. gyermek esernyő ciotból
- 3 pár finom férfi flor harisnya
- 2 pár finom női áttört harisnya
- 6 drb. női selyem batizst zsebkendő
- 6 drb. fehér len zsebkendő
- 3 drb. legfinomabb selyem eszokor
- 1 drb. elegáns acél sétatöb
- 1 drb. angol törös sétatöb
- 1 drb. bársony divat ridikül
- 1 drb. női kezítaska bőrből
- 1 drb. valódi bőr szivartárca
- 1 drb. valódi névjegytárca
- 1 drb. egész finom bőrtárca
- 1 drb. finom gyöngyház zsebkész
- 1 pár finom női glacco bőrkeztyű
- 3 pár női divat harisnya színes csikkal
- 2 pár flor harisnya fekete szín. himzéssel
- 1 pár legfinomabb gummi nadrágtartó
- 6 drb. fin. öltöltű vászon gallér div. ferma
- 3 drb. divatos tiszta selyem zsebkendő
- 2 pár krém színű selyem keztyű

3

koronás

sorozat:

- 1 drb. finom fehér damaszt férfi ing
- 1 drb. divatos selyem férfi ing
- 1 drb. elegáns zephir férfi ing
- 1 drb. legújabb színes férfi ing
- 1 drb. finom voll sport ing
- 1 drb. angol zephir sport ing
- 1 drb. finom férfi hálóing
- 1 drb. legfinomabb francia alsónadrág
- 2 drb. színes batizst alsónadrág
- 2 drb. köpper alsónadrág
- 1 drb. finom női ing selyem szalaggal
- 1 drb. női hálókabát himzéssel
- 1 drb. finom női nadrág himzéssel
- 1 drb. férfi ernyő nikkal bottal
- 1 drb. női strappa ernyő
- 1 drb. divatos férfi strappa kalap
- 1 drb. legfinomabb divat sapka

3

korona 90 fillér

sorozat:

- 1 drb. finom divatos kemény kalap
- 1 drb. elsőrendű selyem ernyő
- 1 drb. elsőrendű fehér női ing
- 1 drb. elsőrendű angol zephir ing
- 1 drb. divatos selyem turista ing
- 1 drb. finom hálókabát csipkével
- 1 drb. finom kézi himzett női ing
- 1 drb. elegáns női nadrág
- 1 drb. elegáns bőrridikül

Ezen hirdetés néhányszor jelenik meg, célszerű megőrizni!

Dacára ezen feltűnő olcsó sorozati árak, a cég a áru elsőrendű minőségeért szavatol.

A Fischer Nagyáruház versenyképességét bizonyítja a 40 fényesen berendezett kirakat.

Vidéki rendelések utánvétellel eszközölhetnek. : Meg nem felelő visszavételük.